

- SENAT -

Broj: 01-8-56/25

Sarajevo, 25. 06. 2025. godine

Na osnovu člana 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 36/22), člana 64. tačka k) i člana 162. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa odredbama člana 11. Pravilnika o postupku usvajanja i izmjene studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu, na prijedlog Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta, broj: 03-09/272 od 17. 06. 2025. godine, broj: 03-09/273 od 17. 06. 2025. godine, uz prethodno pozitivno Mišljenje Službe za nastavu i studentska pitanja Univerziteta u Sarajevu od 20. 06. 2025. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 9. redovnoj sjednici održanoj 25. 06. 2025. godine, *donio slijedeću*

ODLUKU

I

Usvaja se prijedlog izmjena i dopuna studijskih programa trećeg ciklusa studija na Univerzitetu u Sarajevu – Filozofskom fakultetu i to:

- *Doktorskog studija iz historije i*
- *Doktorskog studija iz književnosti.*

II

Usvojeni prijedlozi izmjena i dopuna studijskih programa iz tačke I ove odluke primjenjuju se od akademske 2025/2026. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i dostavlja se uz prateću dokumentaciju Univerzitetskom tele-informatičkom centru, putem Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta.

REKTOR
Tarik Zaimović
Prof. dr. Tarik Zaimović

Dostavljeno:

- Univerzitetu u Sarajevu – Filozofskom fakultetu
- Univerzitetskom tele-informatičkom centru (**putem Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta**)
- Službi za nastavu i studentska pitanja Univerziteta u Sarajevu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

Obrazac SP1

Stranica 1 od 35

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

ELABORAT

IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKOG PROGRAMA DOKTORSKI STUDIJ KNJIŽEVNOSTI

Sarajevo, 2025. godine

  UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET	Obrazac SP1
	Stranica 2 od 35

Sadržaj

1. UVODNI DIO	3
1.1. O instituciji koja predlaže program (misija, vizija, strategija i institucionalni okvir) Organizacija Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta	3 5
1.2. Razlozi za pokretanje studija	6
1.4. Usklađenost s misijom Univerziteta i strategijom predlagača studijskog programa kao i sa aktuelnim strateškim dokumentom Univerziteta	9
1.5. Usporedivost studijskog programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u Bosni i Hercegovini i zemljama Europske Unije	9
1.9. Mogući partneri izvan visokoškolskog sistema	11
2. OPĆI DIO	12
2.1. Naziv programa, tip, nivo, cilj i nosilac programa	12
2.2. Naučne oblasti/polja/grane kojima pripada doktorski studij	13
2.3. Organizacija i trajanje studijskog programa te minimalan broj ECTS bodova potreban za završetak studija	14
2.4. Jezik na kojem se izvodi doktorski studij	14
2.5. Odgovarajući i transparentni selekcijski postupci za upis na doktorski studij	14
2.6. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa	15
2.7. Profesionalni status po završetku studija – opis mogućnosti zapošljavanja	16
2.8. Prohodnost studija	16
2.9. Skala bodovanja i ocjenjivanja	16
3. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA	19
Tabelarni prikaz nastave i naučnoistraživačkog rada u prvom i drugom semestru sa aproksimacijom sati i studijskih bodova	31
Tabelarni prikaz naučnoistraživačkog rada u trećem, četvrtom, petom i šestom semestru sa aproksimacijom sati i studijskih bodova	31
Tabelarni prikaz nastavnog i naučnoistraživačkog rada od prvog do šestog semestra	32

1. Uvodni dio

1.1. O instituciji koja predlaže program (misija, vizija, strategija i institucionalni okvir)

Studijski program III ciklusa studija – Doktorski studij književnosti (DOS LIT) predlaže Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet, čija je misija osigurati kvalitetno visoko obrazovanje i istraživanje u humanističkim naukama. Vizija Fakulteta jeste razvoj inovativnih obrazovnih modela i istraživačkih strategija koje će omogućiti međunarodnu prepoznatljivost. Strategija razvoja Fakulteta usmjerena je na unapređenje naučnoistraživačkog rada, internacionalizaciju, te modernizaciju nastavnog procesa.

Univerzitet u Sarajevu – Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet osnovan je 1950. godine i od tada igra ključnu ulogu u obrazovanju kadrova u oblasti humanističkih i društvenih nauka. Njegova osnovna djelatnost je organiziranje nastavno-naučnog i naučnoistraživačkog rada kojim se obrazuje kadar visoke stručne spreme, stručnog stepena specijaliste te naučnog stepena magistra nauka i doktora nauka. Od akademske 2005/2006. godine Fakultet je prešao na bolonjski sistem studiranja, usklađujući obrazovne programe sa evropskim standardima u visokom obrazovanju, a matične oblasti koje se na njemu izučavaju su: filozofija, sociologija, etnologija, historija, historija umjetnosti, arheologija, pedagogija, specijalna pedagogija, psihologija, filologija, lingvistika, primijenjena lingvistika, metodika nastave, književna historija, te bibliotečke i informacijske nauke. Kroz multidisciplinarni pristup nastavi i istraživanjima, Fakultet kontinuirano doprinosi razvoju savremenog bosanskohercegovačkog društva.

<https://ff.unsa.ba/index.php/bs/javnost-rada-vijece>

Misija

Univerzitet u Sarajevu – Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet ima odgovornost da kroz nastavno-naučni proces i istraživački rad obrazuje sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u svim oblastima u kojima djeluje. Fakultet je predan osposobljavanju svojih studenata za profesionalno i kvalitetno izvršavanje zahtjevnih zadataka moderne privrede, kako od interesa za Bosnu i Hercegovinu, tako i u širem evropskom i svjetskom političkom, društvenom, humanističkom i kulturnom kontekstu. Poseban naglasak je na promoviranju etičkih i društveno odgovornih vrijednosti.

<https://www.ff.unsa.ba/index.php/bs/pocetna-bs/misija-i-vizija-fakulteta>

Vizija

Vizija Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta jeste obrazovanje kadrova koji će biti nosioci razvoja Bosne i Hercegovine, utemeljeno na inovacijama, istraživanjima i akademskoj izvrsnosti. Kroz naučni i istraživački rad, Fakultet potiče stvaranje novih rješenja i kreativnih ideja, te djeluje kao oslonac održivog razvoja Bosne i Hercegovine.

<https://www.ff.unsa.ba/index.php/bs/pocetna-bs/misija-i-vizija-fakulteta>

Strateški prioriteti i institucionalni okvir

Strategija razvoja Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta posebnu pažnju posvećuje postizanju izvrsnosti u šest ključnih oblasti: internacionalizaciji (međunarodnoj saradnji), nastavnom procesu, stabilnosti poslovanja, naučnoistraživačkom radu, unapređenju umjetnosti, kulture i sporta, te informatizaciji i upravljanju kvalitetom. Kroz šest navedenih područja poseban fokus će biti na jačanju multidisciplinarnosti i interdisciplinarnosti te ostvarivanju četvrte misije modernih uspješnih i prepoznatljivih univerziteta – socijalne

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 5 od 35

inovacije: jasan i prepoznat pozitivan utjecaj na društveno-ekonomska i politička kretanja, a putem stvaranja prostora za uključivanje svih, a posebno marginaliziranih društvenih grupa, te putem jasnog i otvorenog javnog angažmana, promoviranja etičke i društvene odgovornosti. U procesu strateškog planiranja unutar svakog navedenog područja postavljeni su strateški ciljevi iz kojeg su derivirani operativni ciljevi i aktivnosti.

https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2019-05/Strategija%20razvoja%20UNSA_30042019_lektorisano.pdf

Ciljevi Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta su i modernizacija cjelokupnog društva, delokalizacija visokog obrazovanja te briga za dobrobit društva i pojedinca u njemu.

Kroz jasno definiranu misiju, viziju i strateške ciljeve, Univerziteta u Sarajevu – Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet potvrđuje svoju ulogu vodeće institucije u oblasti humanističkih i društvenih nauka u Bosni i Hercegovini. Posvećenost obrazovanju, istraživanju i doprinosu zajednici čini Fakultet ključnim akterom u razvoju savremenog društva.

Organizacija Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta

Pored nastavnog, naučnog i naučnoistraživačkog rada, na Fakultetu se obavljaju i poslovi stručnog obrazovanja i usavršavanja, priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija, provjera znanja kako iz maternjeg (bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika) tako i iz stranih jezika (engleskog, njemačkog, francuskog, italijanskog, španskog, latinskog, grčkog, arapskog, turskog, perzijskog, ruskog, češkog, slovenskog, poljskog, japanskog), dopunskih ispita, prevodilačkog rada, lektoriranja, pedagoškog obrazovanja, izdavačke djelatnosti i stručnog rada u skladu sa zakonom.

Nastavno-naučni proces odvija se na četrnaest odsjeka i jednoj samostalnoj katedri: Odsjek za anglistiku, Odsjek za arheologiju, Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za filozofiju, Odsjek za germanistiku, Odsjek za historiju, Katedra za historiju/povijest umjetnosti, Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine, Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke, Odsjek za orijentalnu filologiju, Odsjek za pedagogiju, Odsjek za psihologiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti i Odsjek za sociologiju. Nastavno-naučni

proces moguće je pratiti na jednopredmetnim i dvopredmetnim studijskim programima na I, II i III ciklusu studija.

1.2. Razlozi za pokretanje studija

Na inicijativu nastavnika nekoliko odsjekâ u čijem je nastavnom i znanstvenom habitusu temeljna akademska orijentacija posvećena proučavanju i tumačenju fenomena književnosti u najširem kulturološkom smislu, Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet organizira **doktorski studij književnosti**. Doktorski studij je nastao, s jedne strane, iz potreba da se omogući kontinuitet izučavanja raznovrsnih međusobno povezanih pitanja i tema iz književnosti koje su u svojevrsnom dijahronijskom i sinhronijskom presjeku bile predmet prethodnih proučavanja u okviru nastavnog procesa na I. i II. ciklusu studija, kako na bosanskom, hrvatskom i srpskom, tako i na stranim jezicima; s druge strane, da se, na pomno izučenim pretpostavkama, zajedničkim i sveobuhvatnim teorijsko-kritičkim promišljanjima i pojedinačnim praktično-analitičkim tumačenjima dublje i šire zahvate određene pojave, autori i djela u okviru književnog stvaralaštva na jezicima na kojima je ono nastajalo u datom vremenu i prostoru. U narednim godinama, sve do danas Vijeće ovog Dokorskog ciklusa je kontinuirano nastavilo raditi na izmjenama i usavršavanjima nastavnog plana i programa.

Budući da je nakon disolucije nekadašnjeg zajedničkog državnog i društvenog prostora, došlo do osnivanja i neujednačenog razvoja studija jezika i književnosti na prostoru Bosne i Hercegovine i regiona jugoistočne Evrope, te uzimajući u obzir novu paradigmu organiziranja visokoškolskih studija potaknutom Bolonjskom reformom u kojoj je, kao osobiti *novum*, zamišljeno izvođenje doktorskih studija na III. ciklusu u trajanju od tri akademske godine (ili 6 semestara) ukazala se potreba da se organizira takav doktorski studij književnosti na Univerzitetu u Sarajevu-Filozofskom fakultetu. Za njegovo pohađanje su zainteresirani kako svršeni studenti Univerziteta u Sarajevu- Filozofskog fakulteta, koji su stekli zvanje magistra nauka u

predbolonjskom sistemu studiranja, tako i oni koji su stekli diplomu I. i II. bolonjskog ciklusa a čije je usmjerenje na II. ciklusu bilo vezano za proučavanje književnosti. Stanoviti interes postoji i u sredinama izvan Univerziteta u Sarajevu, iz kojih su u prethodnim razdobljima nerijetko dolazili veoma kvalitetni kandidati na sve razine visokoškolskog obrazovanja.

Svjesni činjenice da se III. ciklus studija u sadašnjim nepovoljnim društveno-ekonomskim okolnostima neizostavno finansira samo iz prikupljenih iznosa školarine, te da se iz prikupljenog prihoda moraju pokriti svi rashodi u periodu od najmanje tri (3) akademske godine, doktorski studij književnosti na Univerzitetu u Sarajevu-Filozofskom fakultetu predviđa da privuče pažnju kandidata, prvenstveno s onih odsjekâ na kojima djeluju profesori književnosti koji su pokrenuli ovaj studij. Osim već naznačene finansijske opravdanosti, koja je posebno vodila računa o tome da usitnjeni i partikularni doktorski studiji ne mogu računati na dovoljan broj studenata, koncept zajedničkog organiziranja dokorskog studija iz književnosti se rukovodi, iznad svega, jasnim akademskim razlozima. S jedne strane, uvid u bogatstvo raznovrsnog književnog stvaralaštva na različitim jezicima i pripadajućim kulturološkim matricama u okviru kojih su izrastala i razvijala se brojna zanimljiva i nadasve bitna književna djela vrijedna zahtjevnog intelektualnog napora i proučavanja, daje mogućnost budućim doktorandima da svoj naučnoistraživački i akademski profil upotpune i prošire novim i kvalitetnim saznanjima; s druge strane, raspon i već dokazani rezultati nastavnika koji su u svojoj dosadašnjoj znanstvenoj i nastavnoj karijeri obuhvatili doista bitna pitanja iz vidokruga književnog stvaralaštva različitih naroda i njihovih kultura, mogu biti dovoljan zalog da će doktorski studij književnosti u najvećoj mogućoj mjeri opravdati svoje postojanje. U zavisnosti od dostignutih ishoda učenja i stečenih kompetencija i vještina njegovih uspješnih polaznika i doktora nauka, doktorski studij književnosti na Univerzitetu u Sarajevu-Filozofskom fakultetu će uticati na kadrovsko popunjavanje visokoškolskih institucija, njihovo akademsko profiliranje i podmlađivanje, što bi, na duže staze, trebalo osigurati opstojnost i daljnji razvoj ovog studija.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Doktorski studij književnosti odgovara na potrebu za dubljim proučavanjem književnih fenomena u kontekstu kulturnih, društvenih i teorijskih okvira. Razvija kritičke i analitičke kompetencije važne za akademska, kulturna i/ili kreativna područja.

1.3. Procjena značaja studija s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru

Doktorski studijski program književnosti potiče i razvija istraživačke kompetencije relevantne u javnom i privatnom sektoru. Ovaj će doktorski studijski program zadovoljiti potrebe tržišta rada tako što će osposobljavati istraživački profil potreban prevashodno na univerzitetima i institutima, gdje pojedinac, korištenjem naučnih metoda, može izravno utjecati na razvoj. Imajući u vidu činjenicu da doktori nauka traže karijeru i izvan naučnih institucija, ovaj studijski program istovremeno potiče razvoj i unapređenje vještina i kompetencija potrebnih u poslovnom svijetu.

Posebnost dokorskog studija je u koncepciji da obuhvati različite književne pravce i kritičko-teorijske škole, odnosno različite metode proučavanja književnosti, čime se pruža cjelovita slika o savremenim književnoteorijskim istraživanjima. Sudjelovanjem predavača sa različitih odsjeka Univerziteta u Sarajevu- Filozofskog fakulteta u izvođenju programa dokorskog studija studentima se omogućava širok uvid u različite književnosti. Istovremeno se kroz izbornost i orijentaciju na istraživanja uz podršku mentora te mobilnost u međunarodnom kontekstu omogućava užu specijalizaciju kandidata za pojedine oblasti književnosti. Time je ovaj studij zanimljiv za javni sektor, naročito za područje obrazovanja. Istovremeno zanimljiv je i drugim područjima javnoga sektora kao i privatnog sektora jer osposobljava istraživački profil koji može sarađivati sa lokalnom zajednicom u istraživačkim projektima i time pridonositi stvaranju novih znanja potrebnih za razvoj i unapređenje institucija od interesa za zajednicu.

U javnom sektoru postoji kontinuirana potreba za stručnjacima/stručnjakinjama koji mogu raditi u oblastima kao što su prevodilaštvo i tumačenje u institucijama državne uprave, sudovima, ministarstvima i međunarodnim organizacijama. Znanja i vještine koje

studenti/studentice stječu po okončanju studijskog programa važne su i za kreiranje kulturoloških tokova, valoriziranje književnog nasljeđa, praćenje savremenih književno-kulturoloških i socijalnih trendova i upravljanje jezičkim politikama. Osim toga, stručnjaci/stručnjakinje sa kompetencijama koje doktorandi/doktorandice stječu završetkom studija ključni su za podršku međunarodnoj saradnji i komunikaciji, što je od posebnog značaja za sve više globalno orijentirane javne institucije.

1.4. Usklađenost s misijom Univerziteta i strategijom predlagača studijskog programa kao i sa aktuelnim strateškim dokumentom Univerziteta

Program je u skladu sa Strategijom razvoja Univerziteta u Sarajevu koja podstiče istraživačku izvrsnost, razvoj interdisciplinarnih pristupa te osiguranje kvaliteta obrazovnih programa kroz kontinuirano praćenje i evaluaciju. Doktorski studij književnosti usklađen je sa strateškim dokumentom Univerziteta koji podstiče inovativnost, primjenu međunarodnih akademskih i naučnih standarda, transparentnost i međunarodnu konkurentnost.

1.5. Usporedivost studijskog programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u Bosni i Hercegovini i zemljama Europske Unije

Program je strukturiran prema evropskim standardima i uporediv je s doktorskim studijama književnosti na univerzitetima u regionu i šire. Osigurava internacionalnu prepoznatljivost i omogućava mobilnost studenata.

1.6. Mogućnosti mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokoga obrazovanja

Mogućnost mobilnosti studenata predviđena je Statutom Univerziteta u Sarajevu, član 193. i 194. Mobilnost studenata se promovira i unapređuje putem zajedničkih prijava i učešća na

projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva. Ustanovljeni su mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje broja sati, tj. trajanja razmjene, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene.

1.7. Povezanost s lokalnom zajednicom

Uspostavljanje partnerstva sa lokalnom zajednicom od ključne je važnosti jer studentima/studenticama doktorskog studija omogućava stjecanje novih iskustava i stvara kvalitetne uslove za primjenu stečenih znanja tokom studija. Zajedničkim djelovanjem visokoškolske ustanove i lokalne zajednice studenti/studentice ne samo da mogu primijeniti svoja teorijska znanja, stečene vještine i kompetencije već mogu razviti nove vještine, sposobnosti i steći nova iskustva, učeći se istovremeno odgovornosti prema društvu. Ovaj proces doprinosi razvoju studentske kreativnosti i podstiče ih na stvaranje novih ideja i razmišljanja o budućem profesionalnom usmjeravanju i razvoju karijere.

Povezivanje teorije sa praktičnom primjenom i mobilizacija resursa zajednice predstavljaju ključne komponente savremenog obrazovanja. Sarajevo i drugi gradovi u Bosni i Hercegovini dom su mnogim kulturnim manifestacijama u oblastima filma, pozorišta, obilježavanja historijskih događaja i umjetnosti uopće. Posljednjih godina Bosna i Hercegovina se profilirala kao atraktivna turistička destinacija, što povećava potrebu za stručnjacima/stručnjakinjama koji poznaju kulturno-književna naslijeđa i jezike drugih nacionalnih zajednica.

1.8. Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja

Program doktorskog studija osmišljen je s ciljem da znanja, vještine i kompetencije koje studenti stječu tokom studija u potpunosti odgovaraju zahtjevima strukovnih udruženja.

Potencijalna saradnja s organizacijama poput udruženja za jezik i kulturu, udruženja sudskih tumača, prevodilaca te zajednice književnih historičara i kritičara u Bosni i Hercegovini omogućila bi dodatno usklađivanje studijskog programa s potrebama tržišta rada. Ova saradnja omogućila bi studentima/studenticama ne samo stjecanje praktičnih iskustava i profesionalnih

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

veza već i bolje razumijevanje standarda i normi bitnih za područja vezana za književnost i kulturološke studije.

Ovaj pristup omogućava studentima/studenticama da se upoznaju sa radom relevantnih organizacija već tokom studija, čime se stvara direktna povezanost između akademskog obrazovanja i profesionalnih udruženja.

Studijski program pruža sveobuhvatan pristup obrazovanju, omogućavajući studentima/studenticama da se kvalitetno pripreme za profesionalni rad i aktivno djelovanje u ovim i drugim relevantnim strukovnim udruženjima.

1.9. Mogući partneri izvan visokoškolskog sistema

Doktorski studij književnosti daje mogućnost saradnje sa Centrom NIRSA Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta, Muzejom književnosti i pozorišne umjetnosti Bosne i Hercegovine. Budući potencijalni partneri su:

- Instituti i kulturni centri
- organizatori brojnih kulturnih manifestacija: teatri i muzeji, medijske – radijske, televizijske i novinske – kuće i druge kulturne organizacije te digitalni mediji koji traže jezičke stručnjake za kreiranje sadržaja, lokalizaciju i transkripciju, kao i izdavačke kuće koje se bave prevođenjem knjiga, časopisa i drugih publikacija na različite jezike;
- prevodilačke agencije i javne institucije: prevodilačke agencije za poslovnu i pravnu komunikaciju, javne institucije kao što su sudovi, ministarstva, vladine agencije koje se bave jezičkom politikom i regulacijom prevođenja;
- međunarodne organizacije koje zapošljavaju prevodioce i kulturno-književne stručnjake/stručnjakinje;
- neprofitne i humanitarne organizacije koje angažiraju stručnjake za rad u multikulturnim i višejezičnim okruženjima, posebno u kriznim situacijama;
- poslovne i konsultantske kompanije i drugo.

Ovi partneri mogu pružiti studentima/studenticama mogućnosti za stjecanje praktičnog iskustva kroz stažiranja, praksu, projekte, kao i zapošljavanje nakon završetka studija. Saradnja sa ovim partnerima također može doprinijeti osnaživanju veze između akademskog obrazovanja i zahtjeva tržišta rada, kao i unapređenju kvaliteta obrazovanja kroz razmjenu znanja i resursa.

2. Opći dio

2.1. Naziv programa, tip, nivo, cilj i nosilac programa

Naziv programa

Doktorski studij književnosti

Tip programa

Akademski studijski program čiji je fokus na teoriji i istraživanju

Nivo studijskog programa

Treći stepen studija po bolonjskom sistemu

Cilj studijskog programa

Cilj dokorskog studija je da putem dobro osmišljenih kolegija iz pretežno savremenog konteksta ponudi svojim studentima-doktorandima različita teorijska i kritička viđenja i stajališta, ali i da iz različitih uglova posmatranja i tumačenja naznači moguće višestruke sinteze u okviru šire shvaćenog pojma književnosti kao osebnog fenomena u presjeku između sadašnjosti i prošlosti. U tom smislu se književnost posmatra u okviru multidisciplinarnog izučavanja naspram drugih humanističkih i društvenih nauka, te vizualnih i drugih umjetnosti, a naročito u odnosu prema onoj vrsti proučavanja književnosti baziranim na dosegnutim savremenim kulturološko-historijskim i teorijsko-kritičkim klasifikacijama i interpretacijama u okviru nerijetko divergentnih poimanja mjesta i značaja književnosti kao zasebnog vida svekolikog umjetničkog i stvaralačkog napora. Ovakav pristup zagovara kako proučavanje savremenih metodoloških pristupa književnosti, tako i istraživanje raznih vidova ispoljavanja

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

književnosti unutar širih kulturoloških okvira. Navedeni koncept studija omogućava uvid u raznovrsna, pretežno novija, svjetska kretanja književnog stvaralaštva u različitim sredinama i vremenskim razdobljima, ali i u kontekstu više svjetskih jezika, koji se izučavaju na Univerzitetu u Sarajevu - Filozofskom fakultetu više od 70 godina.

Nosioc programa

Univerzitet u Sarajevu- Filozofski fakultet

Izvođač Dokorskog studija

Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet

Program Dokorskog studija izvodi se u učionicama Filozofskog fakulteta u Sarajevu koje su opremljene svom potrebnom opremom, te i uz pomoć raspoloživih informatičko-elektroničkih online platformi i drugih kapaciteta.

Kandidatima je na raspolaganju biblioteka Univerziteta u Sarajevu- Filozofskog fakulteta i drugi prostorni i informatičko-elektronski kapaciteti kojim raspolaže Fakultet.

Izvršni nositelj Dokorskog studija

Vijeće Dokorskog studija književnosti.

Vijeće dokorskog studija čine nastavnici koji su angažirani na realizaciji nastavnog procesa i nastavnici koji su se zatekli u Vijeću, po funkciji prodekan za nastavu i studentska pitanja po funkciji prodekan za naučni rad i međunarodnu saradnju.

2.2. Naučne oblasti/polja/grane kojima pripada doktorski studij

Područje/oblast: Humanističke nauke

Polje: Književnost

Grana: Arapska književnost, Književnosti na engleskom jeziku (engleska, britanska, američka, postkolonijalna književnost), Italijanska književnost, Francuska književnost, Književnosti naroda

Bosne i Hercegovine, Njemačka književnost, Perzijska književnost, Rimska književnost (književnosti na latinskom jeziku), Slavonske književnosti, Ruska književnost, Turska književnost (književnost na savremenom i osmanskome turskom jeziku), Teorija književnosti.

2.3. Organizacija i trajanje studijskog programa te minimalan broj ECTS bodova potreban za završetak studija

Treći ciklus studija traje tri studijske godine (šest semestara). Studijski program trećeg ciklusa studija se vrednuje sa 180 ECTS bodova. Student može obnoviti studijske godine, a rok za završetak studija je najviše šest studijskih godina od dana prvoga upisa u prvu godinu studija.

2.4. Jezik na kojem se izvodi doktorski studij

Nastava se, po pravilu, izvodi na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Izborni predmeti se mogu, prema potrebi, izvoditi na jeziku uže struke kojoj pripadaju, odnosno strane književnosti za koju se kandidati/kandidatkinje opredjele.

2.5. Odgovarajući i transparentni selekcijski postupci za upis na doktorski studij

Svi opći uslovi za upis kandidata na ovaj studijski program regulirani su članovima 16. do 20. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu – doktorski studij (februar 2024.). Prema članu 16. konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na internet stranici Univerziteta/članice, najkasnije dva mjeseca prije početka studijske godine na trećem ciklusu studija. Konkurs za upis kandidata na studij obavezno sadrži podatke o: a) oblastima za koje se organizira studij, b) uvjetima koje mora ispunjavati kandidat, c) spisku potrebne dokumentacije o ispunjavanju uvjeta, d) rokovima za upis i e) cijeni studija. Vijeće dokorskog studija određuje broj kandidata po pojedinim oblastima.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 15 od 35

Formalni uslovi za upis doktorskog studija književnosti jesu završen diplomski dvociklični studij jezika i književnosti na nekom filološkom odsjeku s prosjekom ocjena najmanje 8 (osam) na skali od 5–10, ili ekvivalentom te ocjene (3) na skali 1–5; i stečeno zvanje MA iz oblasti književnosti ili filologije, i to iz smjera koji je predviđen Nastavnim planom i programom ovoga doktorskog studija (književnosti na arapskom, bosanskom, engleskom, francuskom, hrvatskom, italijanskom, klasičnom latinskom, osmanskome turskom, persijskom, ruskom, srpskom i turskom jeziku.), odnosno, stečeno zvanje magistra nauka (mr.) iz ovih oblasti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja.

Kandidatima za upis koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studiranja priznaje se 60 ECTS bodova na osnovu člana 17. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu. Smanjenje obaveza na doktorskom studiju za ove kandidate određuje Vijeće Doktorskog studija na osnovu molbe kojom se kandidat obrati Vijeću. Na osnovu uvida u dokumentaciju priloženu uz prijavu na konkurs komisija za upis studenata koju imenuje Vijeće Doktorskog studija književnosti iz reda svojih članova provodi postupak rangiranja kandidata prema sljedećim kriterijima:

- uspjeh na prvom i drugom ciklusu studija (prema ukupnoj prosječnoj ocjeni),
- objavljeni radovi,
- studentske nagrade (1. nagrada rektora i/ili nagrada na nivou univerziteta i/ili nagrada na nivou države, 2. nagrada dekana ili nagrada na nivou fakulteta).

Ocjene iz svih kategorija se zbrajaju i rang-lista se izrađuje prema ukupnom zbiru ocjena iz svih kategorija.

2.6. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Po završetku doktorskog studija i nakon odbrane doktorske disertacije stječe se akademski stepen:

Doktor/doktorica književnih nauka/znanosti (pripadajuće polje/grana)

Polje/grana: Arapska književnost, Književnosti na engleskom jeziku (engleska, britanska, američka, postkolonijalna književnost), Italijanska književnost, Francuska književnost, Književnosti naroda Bosne i Hercegovine, Njemačka književnost, Perzijska književnost, Rimska književnost (književnosti na latinskom jeziku), Slavenske književnosti/Ruska književnost, Turska književnost (književnost na savremenom osmanskome turskom jeziku), Teorija književnosti.

2.7. Profesionalni status po završetku studija – opis mogućnosti zapošljavanja

Po završetku studija doktor/doktorica književnih nauka/znanosti (pripadajuće polje/grana) može se zaposliti u visokoškolskim i obrazovnim institucijama, istraživačkim centrima i institutima, izdavaštvu, kulturnim institucijama i sl.

2.8. Prohodnost studija

Doktorski studij omogućava nastavak naučno-istraživačkog rada kroz istraživačku djelatnost i međunarodne akademske projekte. Pruža osnovu za cjeloživotno učenje kroz naučne i stručne simpozije, seminare i konferencije.

2.9. Skala bodovanja i ocjenjivanja

Ukupan broj ECTS bodova stiče se polaganjem ispita, istraživačkim radom, i/ili priznavanjem odgovarajućeg broja ECTS bodova u skladu sa članom 17. Pravila (februar 2024.). Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija. Aktivnosti studenta utvrđene ovim Pravilima i nastavnim programom vrednuju se ECTS bodovima. Upis u narednu godinu studija bliže se uređuje studijskim programom.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Studenti se na početku svake akademske godine upoznaju sa načinom ocjenjivanja i obavezama koje se vrednuju za svaki kolegij. Provjere znanja mogu biti pismene, usmene i praktične. U silabusima svih predmeta su detaljno precizirane obaveze na osnovu kojih se vrednuje postignuće studenta tokom semestra. Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja i izvršenih obaveza vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja propisanim odgovarajućim članom Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, i to prema skali bodovanja i ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) – izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama (postignuto od 95 do 100 bodova);
- b) 9 (B) – iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom (postignuto od 85 do 94 boda);
- c) 8 (C) – prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama (postignuto od 75 do 84 boda);
- d) 7 (D) – općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima (postignuto od 65 do 74 boda);
- e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja (postignuto od 55 do 64 boda);
- f) 5 (F) – ne zadovoljava minimalne uslove (postignuto manje od 55 bodova).

Pismeni ispitni radovi studenata/ica čuvaju se do kraja studijske godine u kojoj su studenti/ice polagali/e ispit.

2.10. Osiguranje kvalitete

Doktorski studij književnosti uspostavljen je prema principima istraživačke izvrsnosti i osiguranja kvaliteta. Kompetitivnost programa kao i njegovu utemeljenost na recentnim znanjima i vještinama osiguravaju nastavnici koji djeluju u istraživačkim područjima identificiranim Nastavnim planom i programom ovoga studijskog programa. Nastavnici koji sudjeluju u ovome studijskom programu aktivni su istraživači u svome naučnom polju, što je vidljivo kroz naučne publikacije, sudjelovanje na domaćim i međunarodnim naučnim projektima. Rezultate naučnoistraživačkog rada nastavnici uključuju u izvođenje nastave i mentorski rad na doktorskom studiju.

Studijem rukovodi Vijeće Doktorskog studija književnosti. Vijeće čine nastavnici koji su angažirani na realizaciji nastavnog procesa na trećem ciklusu studija. U radu vijeća studija po funkciji učestvuju prodekan za naučnoistraživački/ umjetničkoistraživački rad, odnosno resorni prodekan, sekretar fakulteta i sekretar vijeća (član 7.). Na čelu Vijeća je voditelj Doktorskog studija, kojem u obavljanju njegovih zadataka pomaže i administrativni sekretar.

Vijeće doktorskog studija rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja te predlaže odluke koje donose stručna tijela vijeća organizacione jedinice i Univerziteta. Nadležnosti voditelja Doktorskog studija su da organizira i predlaže plan izvođenja studija za akademsku godinu, koordinira Vijećem doktorskog studija, sudjeluje u Vijeću Doktorskih studija Filozofskog fakulteta, vodi brigu o uvođenju novih predmeta i sadržaja na doktorskom studiju, sarađuje sa predsjednicima odsjeka, voditeljima doktorskih studija i voditeljima istraživačkih projekata.

Nadležnosti administrativnog sekretara su da se brine o ažuriranju informacija o studiju, orasporedu nastave, redovnoj komunikaciji sa polaznicima doktorskog studija, vođenju evidencije o uplatama naknade za pohađanje doktorskog studija, o pripremi materijala i poziva za sjednice Vijeća studija, kontaktiranju članova Vijeća Doktorskog studija u vezi sa svim pitanjima vezanim za izvođenje nastave, održavanje ispita, arhiviranja potrebnih podataka i drugih obaveza preciziranim u pravilima III. ciklusa studija, te pomoći u radu voditelja doktorskog studija.

Vijeće Doktorskog studija književnosti

Odsjek za anglistiku: dr. Srebren Dizdar, professor emeritus; prof. dr. Sanja Šoštarić, prof.dr. Ifeta Čirić-Fazlija.

Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine: prof. dr. Sanjin Kodrić, prof.dr. Edina Murtić.

Odsjek za orijentalnu filologiju: dr. Fehim Nametak, professor emeritus; prof. dr. Namir Karahalilović, prof. dr. Alena Ćatović, prof. dr. Munir Mujić, prof.dr. Mirza Sarajkić.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za romanistiku: prof. dr. Mirza Mejdanija, prof.dr. Drago Župarić, prof.dr. Ivan Radeljković.

Odsjek za slavenske jezike i književnost: akademkinja prof. dr. Marina Katnić Bakaršić, prof.dr. Adijata Ibrišimović-Šabić.

Predsjednik Vijeća studija je prof. dr. Alena Ćatović.

Administrativni sekretar Vijeća studija je Haris Bajić.

3. Opis studijskog programa

3.1. Ishodi učenja

Fokus ovoga doktorskog studija je na istraživanjima, unapređenju postojećih znanja i kreiranju novih. Kandidatima se omogućuje stjecanje i razvijanje istraživačkih vještina kao što su analiza, spoznaja, kritičko mišljenje, sinteza, eksplicacija i implementacija spoznaja, rješavanje problema, inovativnost. Kandidati se osposobljavaju da samostalno primjenjuju vještine i metode istraživanja u svojoj oblasti, a uz ovo potiče se razvijanje vještina kao što su komuniciranje, timski rad i različiti oblici socijalnih vještina.

Znanje: Sticanje punih kompetencija iz oblasti tematskog sadržaja predmeta studija.

Vještine: Potpuno ovladavanje metodama naučnog/znanstvenog istraživanja.

Kompetencije: Cjelovite kompetencije u oblasti književnonaučnih istraživanja i sticanja sposobnosti za samostalan istraživački rad.

3.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem ECTS bodova i brojem kontakt sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu

Na Doktorskom studiju Književnosti (u daljem tekstu: DOS LIT) se ovim nastavnim planom i programom predviđa da su u svakom semestru trećeg ciklusa studija u kojem se izvodi nastava

zastupljena po tri (3) predmeta. Pri tome su svi studenti - polaznici Doktorskog studija (DOS LIT) u I. semestru obavezni da pohađaju jedan (1) zajednički predmet i dva (2) izborna, od kojih jedan mora biti izvan njihovog dotadašnjeg užeg studijskog opredjeljenja. U II. semestru studenti pohađaju tri (3) izborna predmeta, od kojih barem dva (2) moraju biti iz njihove uže ili njoj srodne studijske oblasti. Treći izborni predmet se može izabrati ili iz uže studijske oblasti ili iz ukupne ponude izbornih predmeta uz pretpostavku da se istraživanje buduće teme doktorske disertacije u širem smislu može povezati sa nastavnim gradivom iz tih predmeta. Nastavni proces u I. i II. semestru za svaki predmet organizira se u rasponu od **dva (2) sata predavanja, dva (2) sata seminara i dva (2) sata konsultacija**, odnosno, **šest /6/ sati** za svaki predmet; ili, ukupno, **18 kontakt-sati** sedmično za sva tri predmeta: jedan zajednički i dva izborna predmeta u I. semestru nastave i konsultacija, te tri /3/ izborna predmeta u II. semestru tokom 15 sedmica nastave i konsultacija u skladu sa utvrđenim nastavnim planom i programom. U konačnici to čini ukupno **270 kontakt-sati semestralno**. Predviđen je isti fond od **270 sati tokom semestra** za individualnu pripremu studenta za svaku vrstu nastavnog rada izvan učionice, dakle, sa po dva /2/ sata čitanja, istraživanja i konsultiranja obavezne i dodatne literature sedmično, odnosno, ukupno **šest /6/ sati** za svaki predmet sedmično, odnosno, u prosjeku ukupno **18 sati rada** sedmično, ili **270 sati semestralno**. U konačnici se planira da student utroši ukupno **540 sati rada semestralno** na sve oblike nastavnog, pripremnog i istraživačkog rada.

Ako se ima u vidu da se na I. i II. ciklus studija predmet sa ukupnim sedmičnim fondom sati za dva /2/ sata predavanja (P) i dva /2/ sata vježbi (V) ili seminara (S), dakle, ukupno četiri /4/ kontakt-sata sedmično vrednuje sa pet /5/ ECTS studijskih bodova; onda se na Doktorskom studiju ta aproksimacija udvostručuje zbog složenosti prirode studija na III. ciklusu i zahtjeva nastavnog procesa prema studentima u pogledu obima nastavne građe, konsultiranja većeg broja naslova iz obavezne i dopunske literature, te individualnim istraživanjima u dostupnim rukopisnim, štampanim ili, sve više, elektroničkim izvorima podataka – repozitorijima znanja i indeksiranim i drugim bazama podataka, te internetskim tražilicama. Iz tih razloga se svaka dva

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

/2/ kontakt-sata nastave predavanja i/ili seminara na Doktorskom studiju vrednuju se po **pet /5/ ECTS bodova**, ili, ukupno **deset /10/ ECTS bodova**.

Nastava se izvodi na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, a na pojedinim predmetima, u skladu s odredbama Pravila studiranja na III. ciklusu (član 10., alineje 3 i 4) i na jeziku književnosti koja se izučava u okviru predmeta (engleski, francuski, italijanski, ruski, arapski, turski ili perzijski jezik). To se odnosi i na druge obaveze studenta tokom pohađanja studija – kraći i duži seminarski radovi, prezentacije, redovne provjere znanja i sl.

Da bi mogao pristupiti istraživačkom radu, izradi i odbrani doktorske disertacije, student mora položiti ukupno šest (6) predmeta iz prva dva semestra dokorskog studija. Odnos između zajedničkih i izbornih predmeta je 17% : 73%, što je u skladu, čak i nešto bolje, sa preporučenim odnosima u profiliranju III. ciklusa studija u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA).

U I. semestru studenti pohađaju jedan **temeljni zajednički predmet**, koji ima status obaveznog predmeta:

1. "Metodološka promišljanja savremenih izučavanja književnosti" (nositelj predmeta prof. dr. Srebren Dizdar / prof. dr. Sanjin Kodrić, a mogu da sudjeluju za pojedine teme i nastavnici s drugih odsjeka).

Zajednički predmet uključuje ukupno 6 sati nastavnog rada sedmično: 2 sata predavanja + 2 sata seminara + 2 sata konsultacija. **Nastava** se izvodi u trajanju od **15 sedmica tokom semestra**. **Temeljni, zajednički predmet** uključuje ukupno **6 sati nastavnog rada**: 2 predavanja + 2 seminara + 2 konsultacija sedmično. Pored toga, predviđeno je da se student individualno priprema za svaku vrstu nastavnog rada sa istim fondom sati izvan učionice, dakle, sa po dva /2/ sata čitanja, istraživanja i konsultiranja obavezne i dodatne literature sedmično, odnosno, ukupno šest /6/ sati za svaki predmet. Pri tome se, svaka **dva /2/ kontakt-sata nastave** predavanja i/ili seminara na

Doktorskom studiju vrednuju sa po **pet /5/ ECTS bodova**, ili, ukupno **deset /10/ ECTS bodova** za četiri /4/ sata kontakt-nastave (predavanja i seminari) i dva /2/sata konsultacija. Zajednički predmet nosi, dakle, ukupno **10 studijskih (ECTS) bodova** za cijeli semestar. Studenti iz ovog predmeta rade jedan seminarski rad, a njegova izrada i pozitivno vrednovanje je uslov da studenti mogu pristupiti završnom ispitu. Završni ispit se sastoji od nastavne materije izučavane tokom cijelog semestra. Konačna provjera znanja obavlja se u vidu usmenog razgovora (ispita). Student ima mogućnost da završni usmeni ispit polaže najviše dva puta, po pravilu najkasnije do početka narednog semestra.

Pored zajedničkog, studenti biraju i dva /2/ izborna predmeta u I. semestru. I oni se vrednuju na isti način kao i zajednički predmet. Svaki izborni predmet uključuje ukupno 6 sati nastavnog rada: 2 predavanja + 2 seminara + 2 konsultacija sedmično. Pored toga, predviđeno je da se student individualno priprema za svaku vrstu nastavnog rada sa istim fondom sati izvan učionice, dakle, sa po dva /2/ sata čitanja, istraživanja i konsultiranja obavezne i dodatne literature sedmično, odnosno, ukupno šest /6/ sati za svaki predmet. Pri tome se, **dva /2/ kontakt-sata nastave** (predavanja i/ili seminari) na Doktorskom studiju vrednuju sa po **pet /5/ ECTS bodova**, ili, ukupno **deset /10/ ECTS bodova** za četiri /4/ sata kontakt-nastave (predavanja i seminari) i dva /2/ sata konsultacija. Svaki izborni predmet nosi, dakle, ukupno **10 studijskih (ECTS) bodova**; odnosno, u I. semestru za **dva /2/ izborna predmeta** student mora ostvariti ukupno **20 studijskih (ECTS) bodova** za cijeli semestar. Na kraju I. semestra student mora ostvariti ukupno 30 studijskih (ECTS) bodova, što je uvjet za upis u II. semestar.

Izborni predmeti u I. i II. semestru

U I. semestru studenti imaju mogućnost da iz raznovrsne ponude od sedam (7) predmeta sa izborne liste u tom semestru izaberu jedan predmet iz uže ili bliske oblasti, odnosno drugi izborni predmet iz grupe predmeta iz oblasti književnosti koju ranije nisu pohađali ili izučavali. Predmeti se biraju od trenutka upisa, odnosno sticanja statusa studenta Dokorskog studija do najkasnije do treće /3./ sedmice nastave u I. semestru. Iako jednom izabrani izborni predmet postaje

obavezan, student može da, uz preporuku akademskog savjetnika, odnosno potencijalnog mentora i saglasnost relevantnih predmetnih nastavnika sa liste izbornih predmeta u I. semestru promijeni najviše jedan (1) izabrani predmet najkasnije do početka četvrte (4.) sedmice nastave u I. semestru. Ovu promjenu konačno verificira Vijeće doktorskog studija najkasnije do početka pete (5.) sedmice nastave u I. semestru.

U II. semestru student ima mogućnost da od deset (10) ponuđenih odabere ukupno tri (3) izborna predmeta. Očekuje se da studenti izborne predmete odaberu u skladu sa sopstvenim akademskim i naučnim interesovanjem tako što će, najkasnije do 12. sedmice nastave u I. semestru, predložiti Vijeću doktorskog studija listu od najviše četiri (4) predmeta koje žele da pohađaju i to po redoslijedu vlastite preferencije. Prilikom odabira predmeta studenti mogu računati na pomoć akademskog savjetnika, odnosno potencijalnog mentora. Listu sa prijedlogom studenata za svaki pojedini izborni predmet zajednički utvrđuju predmetni nastavnik i akademski savjetnik, odnosno potencijalni mentor, a konačnu listu utvrđuje Vijeće doktorskog studija nakon obavljenih ispita za prethodni semestar. Konačna lista se objavljuje barem dvije sedmice prije početka nastave u narednom semestru na oglasnoj ploči i web stranici Filozofskog fakulteta.

Iako jednom izabrani izborni predmet postaje obavezan, student može da, uz preporuku akademskog savjetnika, odnosno potencijalnog mentora i saglasnost relevantnih predmetnih nastavnika sa liste izbornih predmeta u II. semestru promijeni najviše jedan (1) izabrani predmet najkasnije do početka četvrte (4.) sedmice nastave u semestru. Ovu promjenu konačno verificira Vijeće doktorskog studija najkasnije do početka pete (5.) sedmice nastave u II. semestru.

Nastavni plan sadrži kontakt-sate u vidu predavanja, seminara i konsultacija u individualnom radu predmetnog nastavnika sa studentima koji pohađaju dati predmet. Svaki izborni predmet uključuje ukupno 6 sati nastavnog rada: 2 predavanja + 2 seminara + 2 konsultacija sedmično. Pored toga, predviđeno je da se student individualno priprema za svaku vrstu nastavnog rada sa istim fondom sati izvan učionice, dakle, sa po dva /2/ sata čitanja, istraživanja i konsultiranja

obavezne i dodatne literature sedmično, odnosno, ukupno šest /6/ sati za svaki predmet. Pri tome se, **dva /2/ kontakt-sata nastave** (predavanja i/ili seminari) na Doktorskom studiju vrednuju sa po **pet /5/ ECTS bodova**, ili, ukupno **deset /10/ ECTS bodova** za četiri /4/ sata kontakt-nastave (predavanja i seminari) i dva /2/sata konsultacija. Svaki izborni predmet nosi, dakle, ukupno **10 studijskih (ECTS) bodova**; odnosno, u II. semestru za tri /3/ izborna predmeta student mora ostvariti ukupno 30 studijskih (ECTS) bodova za cijeli semestar.

U II. semestru nastave studenti biraju barem jedan izborni predmet iz užeg istraživačkog polja. Pod užim istraživačkim poljem se podrazumijeva onaj segment književnosti iz koje kandidat namjerava prijaviti svoju temu doktorske disertacije, te se i zbog toga očekuje da taj izborni predmet bude jedan od onih koje su ponudili nastavnici među kojima student može predložiti budućeg mentora.

Od studenata III. ciklusa DOS LIT se očekuje da ispune sve obaveze predviđene planom i programom za I. godinu studija, što je preduvjet za upis u narednu studijsku godinu. U slučaju da student odsluša nastavu iz predmeta u I. i II. semestru, a ne ispuni sve svoje obaveze do kraja akademske godine, postoji mogućnost da se obrati Vijeću DOS LIT s molbom da mu se omogući obnova I. studijske godine. U slučaju da Vijeće DOS LIT odobri zahtjev, student ima mogućnost da ispuni preostale obaveze najkasnije do kraja naredne akademske godine. U protivnom gubi status studenta III. ciklusa studija DOS LIT. U slučaju da student blagovremeno ispuni sve preostale obaveze iz I. i II. semestra, omogućit će mu se da nastavi studij u predviđenoj ukupnoj dužini trajanja od šest (6) godina. (Pravila, član.13) U ovaj period se neće računati vrijeme opravdanog odsustva u vidu programa studijske razmjene do najviše jedne akademske godine (dva uzastopna /2/ semestra), ili zdravstvenih razloga, što uključuje i duži period bolesti, odnosno, trudničko i/ili porođajsko odsustvo za studentice, odnosno drugih opravdanih razloga, koji su regulirani zakonskim i drugim propisima na Univerzitetu u Sarajevu. Za vrijeme trajanja odobrenog opravdanog odsustva, studentu III. ciklusa studija DOS LIT miruje status studenta, koji se ponovno uspostavlja nakon isteka odobrenog perioda opravdanog odsustva.

Studentima koji su pohađali III. ciklus studija iz Književnosti izvan Univerziteta u Sarajevu, odnosno srodnom studiju DOS LIT u zemlji ili inostranstvu, može se, na njihov pismeni zahtjev i uz predložene nastavni plan i program te ovjerene liste položenih ispita sa tih studija, omogućiti prijelaz na nastavak studija na DOS LIT u odgovarajućoj proceduri, koja podrazumijeva pozitivnu preporuku Vijeća DOS LIT i potvrdu Vijeća Univerziteta u Sarajevu- Filozofskog fakulteta. U skladu sa odobrenim prelazom, donosi se i odluka u koji semestar, odnosno studijsku godinu se student može upisati, što u pisanoj odluci uključuje i bliže određivanje eventualnog priznavanja ispita na III. ciklusu sa druge visokoškolske institucije i ostale nastavne i finansijske obaveze prema Doktorskom studiju DOS LIT. Nakon uspostavljenog statusa na III. ciklusu studija DOS LIT student je obavezan da ispuni sve preostale obaveze prema važećem Nastavnom planu i programu u okviru ukupno šest (6) studijskih godina. U taj rok se uključuje i period pohađanja III. ciklusa studija na visokoškolskoj instituciji na kojoj je student prethodno bio upisan.

Na isti način će se razmotriti i molba studenta III. ciklusa studija DOS LIT za prelazak na neki drugi doktorski studij, odnosno za opravdano ispisivanje sa III. ciklusa studija DOS LIT.

U III., IV., V. i VI. semestru studenti nemaju organiziranu nastavu u vidu predavanja ili seminara, nego su usmjereni na individualni naučnoistraživački rad s mentorom, te sa drugim nastavnicima koji mogu pružiti pomoć tokom istraživanja. Rad mentora sa studentima-doktorandima zasniva se na 2 sata mentorskog savjetovanja/konsultacija sedmično tokom 22 sedmice trajanja semestra. Konsultacije se mogu izvoditi susretom sa mentorom u prethodno utvrđenom sedmičnom terminu, te putem elektronske komunikacije (e-mail ili neki drugi dogovoreni vid komuniciranja).

Doktorska disertacija se u pravilu piše na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, ali, na zahtjev studenta i uz prethodnu suglasnost Vijeća DOS LIT može se napisati i odbraniti i na jednom od jezika književnosti koja se izučavaju u okviru DOS LIT (engleski, francuski, italijanski, njemački, ruski, arapski, turski ili perzijski jezik). U tom slučaju se mora priložiti i apstrakt na bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku – analogno situaciji kada se doktorska disertacija piše na bosanskom,

hrvatskom i srpskom jeziku a apstrakt na jednom od svjetskih jezika. Konačnu odluku o jeziku na kojem se piše i brani doktorska disertacija donosi Senat UNSA, na prijedlog Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta. Tekst prijedloga u propisanoj proceduri utvrđuje Vijeće DOS LIT, koje obavlja i sve druge poslove vezane za organizaciju i izvođenje studija na III. ciklusu.

Sva druga pitanja vezana za organizaciju i izvođenja ovog studija regulirana su Pravilima studiranja za III. ciklus studija Univerziteta u Sarajevu.

Napomena:

Predmeti se šifriraju prema akademskim godinama studija, a primjenjuje se moguća nova šifra DOS LIT (= **D**oktorski **S**tudij **LIT**eratura), gdje prvi broj označava semestar u okviru godine studija (6., ili 7.) , a ostali brojevi se slažu prema ovom redoslijedu:

Polje/grana	Brojčani raspon u I. semestru I. godine studija	Brojčani raspon u II. semestru I. godine studija
Zajednički predmeti	600-609	n/a
Anglistika	610-619	710-719
Arabistika	620-629	720-729
Iranistika	630-639	730-739
Italijanistika	640-649	740-749
Književnosti naroda Bosne i Hercegovine	650-659	750-759
Romanistika	660-669	760-769

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 27 od 35

Slavistika	670-679	770-779
Turkologija	680-680	780-789
Rimska književnost	691-699	790-799

Prva godina studija I. semestar - lista obaveznih predmeta

R.br.	Status predmeta	Šifra	Naziv predmeta	Nositelj predmeta	Broj sati P + S + K	ECTS
1.	Obavezan	DOS LIT 605	Metodološka promišljanja savremenih izučavanja književnosti	Prof. dr. Srebren Dizdar / Prof. dr. Sanjin Kodrić	2 + 2 + 2	10
2.	I. izborni predmet		Iz osnovne oblasti književnosti koju je student pohađao tokom prethodnog školovanja na I. i II. ciklusu studija		2 + 2 + 2	10
3.	II. izborni predmet		Iz druge oblasti književnosti koju student prethodno nije izučavao tokom prethodnog školovanja na I. i II. ciklusu studija		2 + 2 + 2	10
Jedan (1) zajednički obavezni predmet					6 sati	10
Jedan (1) izborni predmet					6 sati	10
Jedan (1) izborni predmet					6 sati	10
UKUPNO 1-3:					6 + 6 + 6 = 18 sati	30 ECTS

Obrazac SP1

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Stranica **28** od **35**

Ova dva predmeta (pod 2. i 3.) su izborna za studente svih smjerova i imaju status prethodnog obaveznog kolegija (*pre-requisite course*), odnosno, studenti doktorskog studija ih moraju položiti kao preduslov za polaganje ispita iz II. semestra.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 29 od 35

Prva godina studija: I. semestar – lista izbornih predmeta

Student bira tri (3) predmeta sa liste izbornih predmeta od kojih bar jedan mora biti iz književnosti koju je pohađao na prethodnim studijama, dok drugi mora biti iz neke druge književnosti

R.br.	Status predmeta	Šifra	Naziv predmeta	Nositelj predmeta	Broj kontakt-sati P + S + K	ECTS studijski bodovi
1.	Izborni	DOS LIT 713	Američki rani postmodernizam	Prof. dr. Sanja Šoštarić	2 + 2 + 2	10
2.	Izborni	DOS LIT 653	Interliterarni aspekti književnosti u Bosni i Hercegovini	Prof. dr. Sanjin Kodrić	2 + 2 + 2	10
3.	Izborni	DOS LIT 635	Perzijska sufijska književnost	Prof. dr. Namir Karahalilović	2 + 2 + 2	10
4.	Izborni	DOS LIT 723	Klasična arapska proza – naratološka čitanja	Prof. dr. Munir Mujić	2 + 2 + 2	10
5.	Izborni	DOS LIT 645	Roman italijanskog neorealizma	Prof. dr. Mirza Mejdanija	2 + 2 + 2	10
6.	Izborni	DOS LIT 685	Poetika klasične osmanske književnosti	Prof. dr. Alena Čatović	2 + 2 + 2	10
7.	Izborni	DOS LIT 691	Zlatno doba rimske književnosti: proza	Prof. dr. Drago Župarić	2 + 2 + 2	10
Dva (2) izborna predmeta					6 + 6 sati	10 + 10
UKUPNO 1-7					12 sati	20 ECTS
Položeni ispiti iz predmeta nakon I. semestra:					Broj kontakt-sati	ECTS studijski bodovi
Jedan (1) obavezni predmet					6 sati	10
Dva (2) izborna predmeta					6 + 6 sati	10 + 10 ECTS
UKUPNO:					18 sati	30 ECTS

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Prva godina studija: II. semestar – lista izbornih predmeta

Student bira tri (3) predmeta sa liste izbornih predmeta od kojih bar jedan mora biti iz književnosti koju je pohađao na prethodnim studijama, dok drugi i treći može biti iz neke druge književnosti ili književnog žanra/vrste

R.b r.	Status predmeta	Šifra	Naziv predmeta	Nositelj predmeta	Broj kontakt-sati P + S + K	ECTS studijski bodovi
1.	Izborni	DOS LIT 615	Roman na razmeđu vremena	Prof. dr. Srebren Dizdar	2 + 2 + 2	10
2.	Izborni	DOS LIT 717	Britanska drama s kraja dvadesetog stoljeća	Prof. dr. Ifeta Čirić-Fazlija	2 + 2 + 2	10
3.	Izborni	DOS LIT 675	Spisateljice i slika ženskosti u ruskoj književnosti 20. i 21. stoljeća (diskursnostilistička interpretacija)	Prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić	2 + 2 + 2	10
4.	Izborni	DOS LIT 727	Arapski roman 21. stoljeća	Prof. dr. Mirza Sarajkić	2 + 2 + 2	10
5.	Izborni	DOS LIT 745	Italijanski roman prve polovine XX stoljeća	Prof. dr. Mirza Mejdanija	2 + 2 + 2	10
6.	Izborni	DOS LIT 754	Bosna u književno-kulturalnoj reprezentaciji i imaginaciji	Prof. dr. Sanjin Kodrić	2 + 2 + 2	10
7.	Izborni	DOS LIT 755	Bosanskohercegovačka književnost za djecu i omladinu od 1945.	Prof. dr. Edina Murtić	2 + 2 + 2	10
8.	Izborni	DOS LIT 766	Poezija i druge umjetnosti u francuskim avangardama	Prof. dr. Ivan Radeljković	2 + 2 + 2	10
9.	Izborni	DOS LIT 773	Ruska drama kraja 20. i početka 21. vijeka	Prof. dr. Adijata Ibrišimović-Šabić	2 + 2 + 2	10
10.	Izborni	DOS LIT 783	Elementi tradicije u turskoj književnosti 20. i	Prof. dr. Alena Čatović	2 + 2 + 2	10

Obrazac SP1

Stranica 31 od 35

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

		21. stoljeća		
	Tri (3) izborna predmeta			6 + 6 + 6 sati
	Položeni ispiti iz predmeta nakon II. semestra:			10 + 10 + 10
	UKUPNO: 1-10			Broj kontakt-sati: 18
				ECTS: 30

Tabelarni prikaz nastave i naučnoistraživačkog rada u prvom i drugom semestru sa aproksimacijom sati i studijskih bodova

Godina	Semestar	Nastava i individualni naučnoistraživački rad kandidata	Broj kontakt-sati	ECTS studijski bodovi
Prva	I.	Nastava (predavanja i seminari): 60 + 60 + 60 sati Konsultacije: 30 + 30 + 30 sati Priprema za nastavu i istraživački rad: 90 + 90 + 90 sati	180 90 180	10+10+10 = 30
		Ukupno: 180 + 90 + 180 sati	450	30
Prva	II.	Nastava: 60 + 60 + 60 sati Konsultacije: 30 + 30 + 30 sati Priprema za nastavu i istraživački rad: 90 + 90 + 90 sati	180 90 180	10+10+10 = 30
		Ukupno: 180 + 90 + 180 sati	450	30
Ukupno I. + II. semestar:			900	60 ECTS

Tabelarni prikaz naučnoistraživačkog rada u trećem, četvrtom, petom i šestom semestru sa aproksimacijom sati i studijskih bodova

Godina	Semestar	Individualni naučnoistraživački rad kandidata	Broj kontakt-sati	ECTS studijski bodovi
Druga	III.	Istraživački rad: Eksplikacija doktorske teme i radna verzija Projekta:	360 sati 90 sati	20 10
		Ukupno:	450	30
Druga	IV.	Istraživački rad na tezi i odbrana Projekta: Rad na izvornom naučnom članku:	360 sati 90 sati	15 15
		Ukupno:	450	30
Ukupno III. + IV. semestar:			900	60 ECTS

Obrazac SP1

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Stranica 32 od 35

Godina	Semestar	Individualni naučnoistraživački rad kandidata	Broj sati	ECTS
Treća	V.	Rad na disertaciji	360 sati	20
		Objavljivanje izvornog naučnog članka	90 sati	10
		Ukupno:	450	30
Treća	VI.	Javno predstavljanje radne verzije doktorske disertacije i njeno korigiranje	360 sati	20
		Odbrana konačne verzije doktorske disertacije	90 sati	10
		Ukupno:	540	30
Ukupno V. + VI. semestar:			900	60 ECTS

Tabelarni prikaz nastavnog i naučnoistraživačkog rada od prvog do šestog semestra
sa aproksimacijom ukupnog fonda sati i studijskih bodova

Godina	Semestar	Nastava i individualni naučnoistraživački rad kandidata	Broj kontakt-sati	ECTS studijski bodovi
Prva	I.	Ukupno: 180 + 90 + 180 sati	450	30
Prva	II.	Ukupno: 180 + 90 + 180 sati	450	30
Ukupno I. + II. semestar:			900	60 ECTS
Druga	III.	Ukupno 360 + 90 sati:	450	30
Druga	IV.	Ukupno 360 + 90 sati:	450	30
Ukupno III. + IV. semestar:			900	60 ECTS
Treća	V.	Ukupno 360 + 90 sati:	450	30
Treća	VI.	Ukupno 360 + 90 sati:	450	30
Ukupno V. + VI. semestar:			900	60 ECTS

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 33 od 35

Po uspješnom okončanju studija na III. ciklusu

Ukupno I. - VI. semestar:

2700 sati

180 ECTS

3.3. Informacije o strukturi studija i uslovima upisa u sljedeći semestar

Od studenata III. ciklusa DOS LIT se očekuje da ispune sve obaveze predviđene planom i programom za I. godinu studija, što je preduvjet za upis u narednu studijsku godinu. U slučaju da student odsluša nastavu iz predmeta u I. i II. semestru, a ne ispuni sve svoje obaveze do kraja akademske godine, postoji mogućnost da se obrati Vijeću DOS LIT s molbom da mu se omogući obnova I. studijske godine. U slučaju da Vijeće DOS LIT odobri zahtjev, student ima mogućnost da ispuni preostale obaveze najkasnije do kraja naredne akademske godine. U protivnom gubi status studenta III. ciklusa studija DOS LIT. U slučaju da student blagovremeno ispuni sve preostale obaveze iz I. i II. semestra, omogućit će mu se da nastavi studij u predviđenoj ukupnoj dužini trajanja od šest (6) godina. U ovaj period se neće računati vrijeme opravdanog odsustva u vidu programa studijske razmjene do najviše jedne akademske godine (dva uzastopna /2/ semestra), ili zdravstvenih razloga, što uključuje i duži period bolesti, odnosno, trudničko i/ili porodijsko odsustvo za studentice, odnosno drugih opravdanih razloga, koji su regulirani zakonskim i drugim propisima na Univerzitetu u Sarajevu. Za vrijeme trajanja odobrenog opravdanog odsustva, studentu III. ciklusa studija DOS LIT miruje status studenta, koji se ponovno uspostavlja nakon isteka odobrenog perioda opravdanog odsustva.

Studentima koji su pohađali III. ciklus studija iz Književnosti izvan Univerziteta u Sarajevu, odnosno srodnom studiju DOS LIT u zemlji ili inostranstvu, može se, na njihov pismeni zahtjev i uz predocjenje nastavnog plana i programa te ovjerene liste položenih ispita sa tih studija, omogućiti prijelaz na nastavak studija na DOS LIT u odgovarajućoj proceduri, koja podrazumijeva pozitivnu preporuku Vijeća DOS LIT i potvrdu Vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. U skladu sa odobrenim prelazom, donosi se i odluka u koji semestar, odnosno studijsku godinu se student

može upisati, što u pisanoj odluci uključuje i bliže određivanje eventualnog priznavanja ispita na III. ciklusu sa druge visokoškolske institucije i ostale nastavne i finansijske obaveze prema Doktorskom studiju DOS LIT. Nakon uspostavljenog statusa na III. ciklusu studija DOS LIT student je obavezan da ispuni sve preostale obaveze prema važećem Nastavnom planu i programu u okviru ukupno šest (6) studijskih godina. U taj rok se uključuje i period pohađanja III. ciklusa studija na visokoškolskoj instituciji na kojoj je student prethodno bio upisan.

Na isti način će se razmotriti i molba studenta III. ciklusa studija DOS LIT za prelazak na neki drugi doktorski studij, odnosno za opravdano ispisivanje sa III. ciklusa studija DOS LIT.

U III., IV., V. i VI. semestru studenti nemaju organiziranu nastavu u vidu predavanja ili seminara, nego su usmjereni na individualni naučnoistraživački rad s mentorom, te sa drugim nastavnicima koji mogu pružiti pomoć tokom istraživanja. Rad mentora sa studentima-doktorandima zasniva se na 2 sata mentorskog savjetovanja/konsultacija sedmično tokom 22 sedmice trajanja semestra. Konsultacije se mogu izvoditi susretom sa mentorom u prethodno utvrđenom sedmičnom terminu, te putem elektronske komunikacije (e-mail ili neki drugi dogovoreni vid komuniciranja). Prema članu 24. Pravila trećeg ciklusa studija (februar 2024.), student je obavezan, prije odbrane doktorske disertacije, imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan rad u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka, a koji je tematski povezan sa doktorskim istraživanjem. Ispunjavanje prethodno navedene obaveze se evidentira u indeks studenta uz potpis mentora.

Sva druga pitanja vezana za organizaciju i izvođenja ovog studija regulirana su Pravilima trećeg ciklusa studija Univerziteta u Sarajevu (februar 2024.).

3.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Na doktorskom studiju, studenti imaju mogućnost da iz ponude sa izborne liste u I. i II. semestru izaberu predmete iz uže ili bliske oblasti, odnosno izborne predmet iz grupe predmeta iz oblasti književnosti koju ranije nisu pohađali ili izučavali, odnosno iz drugih polja /grana a sve

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP1

Stranica 35 od 35

u okviru programa Doktorskog studija književnosti (DOS LIT) ali ne i studijskih programa drugih doktorskih studija.

3.5. Informacije o načinu dokumentovanja 30 ECTS studijskih bodova praktične nastave

Doktorski studij književnosti zasnovan je na akademsko-istraživačkom radu, stoga je student obavezan, prije odbrane doktorske disertacije, imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan rad u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka, a koji je tematski povezan sa doktorskim istraživanjem. Ispunjavanje prethodno navedene obaveze se evidentira u indeks studenta uz potpis mentora.

3.6. Informacije o načinu završetka studija.

Studij se završava odbranom doktorske disertacije čemu prethode ispunjeni uvjeti predviđeni Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu – doktorski studij (februar 2024. godine), od člana 25. do člana 45.

Doktorska disertacija se u pravilu piše na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, ali, na zahtjev studenta i uz prethodnu suglasnost Vijeća DOS LIT može se napisati i odbraniti i na jednom od jezika književnosti koja se izučavaju u okviru DOS LIT (engleski, francuski, italijanski, njemački, ruski, arapski, turski ili perzijski jezik). U tom slučaju se mora priložiti i apstrakt na bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku – analogno situaciji kada se doktorska disertacija piše na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku a apstrakt na jednom od svjetskih jezika. Konačnu odluku o jeziku na kojem se piše i brani doktorska disertacija donosi Senat UNSA, na prijedlog Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta. Tekst prijedloga u propisanoj proceduri utvrđuje Vijeće DOS LIT, koje obavlja i sve druge poslove vezane za organizaciju i izvođenje studija na III. ciklusu.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 6

Šifra predmeta: DOS LIT 605	Naziv predmeta: Metodološka promišljanja savremenih izučavanja književnosti		
Ciklus: III.	Godina: I.	Semestar: I.	Broj ECTS bodova:10
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan I. semestar I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je da upozna studente sa različitim pristupima u određivanju predmeta i raspona proučavanja književnih studija, te mogućim metodološkim i drugim prijedorima koji su obilježili drugu polovicu 20. stoljeća i početak 21. stoljeća bez namjere da se favorizira, ili, pak, nameće bilo koje viđenje kao dominantno ili jedino važeće.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	S obzirom na cilj predmeta, njegov sadržaj bi se odnosio na metodološka promišljanja određenih pitanja sa kojima se posljednjih decenija suočava proučavanje književnosti u odnosu na književno-historijski i književno-teorijski kritički pristup. Osnovne teme i koncepti koji će predstavljati jezgro za propitivanje i raspravu bit će slijedeći: 1. Književnost i njeni savremeni oblici - šta sve (ni)je književnost danas? 2. Književnost u suodnosu sa drugim tradicionalnim i novim umjetničkim iskazima 3. Metodološke pretpostavke proučavanja književnosti u našem vremenu: izvori i uporišta 4. Da li je moguća i na koji način se konstituira nauka/znanost o književnosti? 5. Relevantni i korisni izvori bitni za istraživački rad u književnim studijama (pregled kritičkih djela u knjigama i časopisima, baze podataka, elektronski izvori) 6. Očekivana akademska akribija prilikom izrade doktorske disertacije 7. Književne topografije – od ideje svjetske preko kontinentalne do regionalnih, nacionalnih i manjinskih književnosti 8. Književnost između tradicionalne filologije i savremene lingvistike 9. Filozofija književnosti i književnih studija		

	10. Književnost između ideologije i konteksta savremenih društvenih zbivanja 11. Književni iskazi u savremenim elektronskim i drugim medijima 12. Kritički kriteriji i okviri koji utiču na promociju književnog stvaralaštva i dodjelu značajnijih književnih nagrada i priznanja u svijetu 13. Književnost kao artefakt na globalnom tržištu kulture: izdavači, publikacije, recepcija u kritičkoj i čitalačkoj javnosti 14. Da li je budućnost književnosti i književnih studija došla u pitanje?
Ishodi učenja:	Nakon uspješno okončanog kolegija studentice i studenti će Znanje: 1. upoznati se s osobenostima djela izabranih autora koji su bitno obilježili nove prodore u savremenim teorijsko-kritičkim rzmatranjima savremenih književnih djela 2. steći uvid u ostvarenja onih autora koja su odigrala presudnu ulogu u otvaranju novih pristupa u tumačenju književnog iskaza u svijetu, a koji su svojim nastankom, izborom tema i načinom kritičke transpozicije obilježili neobično bogato savremeno književno stvaralaštvo, 3. definirati najvažnije metodološke karakteristike u savremenomteorijsko-kritičkom ozračju književnosti i njihov značaj u širem civilizacijskom i kulturološkom kontekstu. Vještine: 1) promišljati samostalno i kritički razna djela savremene teorije i kritike 2) analizirati samostalno, objektivno i stručno savremena metodološka promišljanja književnosti Kompetencije: 1. usvojiti dublje razumijevanje najvažnijih izražajnih i idejnih obilježja postmodernističkog književnog iskaza na engleskom jeziku, uključujući teorijsko-kritička pitanja koja predstavljaju temeljne odrednice ove književne produkcije ; 2. razvijati i produbljivati opće teorijsko-kritičke kompetencije i posebne analitičke sposobnosti 3. integrirati znanja o savremenoj književnosti putem povezivanja saznanja i kombiniranja vještina stečenih na ovom i ostalim kolegijima te primjenom na širi kulturološki, kritički i teorijski kontekst i svakodnevni život.
Cilj održivog razvoja (SDG):	Osigurati sveobuhvatno, tematski usmjereno i pravedno kvalitetno obrazovanje, te promovirati cjeloživotne mogućnosti učenja za sve.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 6

	obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad. U zavisnosti od okolnosti izvođenja nastave, moguće je i kombiniranje online i nastave u učionici.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%
	2.	prezentacija	25	25%
	3.	seminarski rad	25	25%
	4.	završni (usmeni) ispit	20	20%
	Ukupno: 100 bodova			100%
Literatura:	Obavezna:			
	1. Ahmad, Aijaz, <i>In Theory: Classes, Nations, Literatures</i> , Verso, London & New York, 1992, ³ 2008.			
	2. Biti, Vladimir, <i>Pojmovnik suvremene književne teorije</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 2000.			
	3. Beker, Miroslav, <i>Suvremene književne teorije</i> , SNL, Zagreb: 1986.			
	4. Burzynska, Anna i Michal Pawel Markovsky, <i>Književne teorije XX. veka</i> (prevela Ivana Đokić), Službeni glasnik, Beograd, 2009.			
	5. Compagnon, Antoine, <i>Demon teorije</i> , AGM, Zagreb, 2007.			
	6. Culler, Jonathan, <i>Literary Theory: A Very Short Introduction</i> , Oxford University Press, Oxford and New York, 2011. (dostupno i kao: Džonatan Kaler, <i>Teorija književnosti – sasvim kratki uvod</i> , preveo Dragan Ilić, Službeni glasnik, Beograd, 2009.)			
	7. Dizdar, Srebren, "Can Piction be Considered as a New Form of Literary Expression?", u: <i>A Festschrift for Professor Snežana Bilbija/ Zbornik radova u čast profesorice Snežane Bilbije</i> , Merima Osmankadić, editor-in-chief, 1 elektronski optički disk (CD-ROM), Filozofski fakultet Sarajevo, 2014, pp. 15-26,			
	8. Dizdar, Srebren, "Književni iskazi u savremenim elektronskim i drugim medijima", <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu</i> , Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, Tom XVII, 2014., pp. 73-104.			
	9. Dizdar, Srebren, <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i> , "University Press", Sarajevo, 2014.			
	10. Dizdar, Srebren, "Towards a Typology of Literary Genres of Our Times", <i>New Trends and Challenges In Today's Europe</i> , ICECI 2015 Book of Proceedings, International University of Sarajevo, 2016., pp. 189-207.			
	11. Dizdar, Srebren, "Pokušaj izlaska iz krize humanističkih nauka iz ugla proučavanja književnosti u informatičkom dobu 21. stoljeća", <i>DHS – Filozofski fakultet Tuzla</i> , Tuzla, 2, 2017, pp. 33-66.			
	12. Dizdar, Srebren, "Filologija između nauke o jeziku i nauke o književnosti", <i>Zbornik radova, 4. Sarajevski filološki susreti</i> , Sarajevo,			

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 4 od 6
---	--------------------------------

	22.-24.9. 2016., Knjiga 2, Bosansko filološko društvo, Sarajevo, 2018, pp. 13-57. 13. Dizdar, Srebren, "Za i protiv otvorenog pristupa akademskim djelima u kontekstu savremenog istraživačko-izdavačkog procesa", <i>Bosniaca</i>, 24, 2019, pp. 26-38. 14. Dizdar, Srebren. <i>Između sebe i svijeta</i>, Edicija "Studia Bosniaca", knjiga 1, BZK "Preporod", Sarajevo, 2020. 15. Dizdar, Srebren, "U vrtlozima olujnih vremena: za književne teorije i protiv njih", <i>Pismo</i>, Sarajevo, XXII, 2024, pp. 189-218. 16. Dizdar, Srebren, "(Da li je bolje) nemati nego ih imati (previše): gdje su i čime se bave književne teorije danas?", <i>Zbornik radova, 7. Sarajevski filološki susreti</i>, Bosansko filološko društvo, Sarajevo, 2025, pp. 211-250. 17. Eco, Umberto, <i>On Literature</i>, translated by Martin McLaughlin, Secker and Warburg, London, 2005. 18. Eagleton, T., <i>Književna teorija</i>, SNL, Zagreb, 1987. 19. Fowler, Roger, <i>Linguistic Criticism</i>, Second edition, Oxford University Press, Oxford and New York, 1996. 20. Habib, M. A. R., <i>A History of Literary Criticism and Theory</i>, Blackwell, Oxford, 2008. 21. Leitch Vincent B. Et al., ed., <i>The Northon Anthology of Theory and Criticism</i>, W.W. Norton & Company, New York, 2001. 22. Lešić, Z. <i>Nova čitanja: Poststrukturalistička čitanka</i>, Buybook, Sarajevo, 2003. 23. Lešić, Zdenko; Kapidžić-Osmanagić, Hanifa; Katnić-Bakaršić, Marina; Kulenović, Tvrtko, <i>Suvremena tumačenja književnosti</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2006. 24. Lodge, David and Nigel Wood, eds., <i>Modern Criticism and Theory</i>, Longman, London, 1988, 2000. 25. Loomba, Ania, <i>Colonialism/Postcolonialism</i>, 2nd edition, Routledge, London and New York, 2006, 2008. 26. Markiewicz, Henryk, <i>Nauka o književnosti</i>, Nolit, Beograd, 1978. 27. Meić, Perina, <i>Čitanje povijesti književnosti</i>, Alfa, Zagreb, 2010. 28. Perloff, Marjorie, "Crisis in the Humanities? Reconfiguring Literary Study for the Twenty-First Century", u: Perloff, Marjorie, <i>Differentials: poetry, poetics, pedagogy</i>, University of Alabama Press, Tuscaloosa, AL, 2004, pp. 1-19. 29. Petrović, Svetozar, <i>Priroda kritike</i>, Liber, Zagreb, 1972. 30. Petrović, Svetozar, <i>Nauka o književnosti – izabrani spisi</i>, (priredio Zdenko Lešić), Službeni glasnik, Beograd, 2009. 31. Sartre, Jean-Paul, <i>What is Literature?</i>, translated by Bernard Frechtman, Methuen & Co, London, 1948, 1978. 32. Selden, Raman, ed., <i>The Cambridge History of Literary Criticism: Vol. 8 Formalism to Poststructuralism</i>, Cambridge University Press, Cambridge and London, 1995. 33. Solar, Milivoj, <i>Laka i teška književnost</i>, MH, Zagreb, 1995.
--	---

34. Solar, Milivoj, *Granice znanosti o književnosti*, Naklada Pavičić, Zagreb, 2000.
35. Solar, Milivoj, *Uvod u filozofiju književnosti* (Izabrana djela 2), Zagreb: Golden marketing - tehnička knjiga, 2004.
36. Spivak, Gayatri Chakravorty, *Kritika postkolonijalnog uma*, Beograd, 2003.
37. Stamać, Ante i Zdenko Škreb, *Uvod u književnost – teorija, metodologija* (peto poboljšano izdanje), Globus, Zagreb, 1998.
38. Tomašević, Boško, *Protiv književne teorije*, Akademska knjiga, Novi sad, 2011.
39. Velek, Rene i Ostin Voren, *Teorija književnosti*, 2. izdanje, preveli Aleksandar Spasić i Slobodan Đorđević, Nolit, Beograd, 1974.
40. Wellek, Rene, *Concepts of Criticism*, Yale University Press, New Haven and London, 1963, ⁷1973.

Dopunska:

41. Burke, Peter, *Što je kulturalna povijest?*, prev. Zdravko Židovec, red. Žarko Paić, Izdanja Antibarbarus, Zagreb, 2006;
42. Colebrook, Claire, *New Literary Histories: New Historicism and Contemporary Criticism*, Manchester University Press, Manchester & New York, 1997;
43. Đurišin, Dionýz, *Šta je svetska književnost*, prev. Miroslav Dudok, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1997;
44. Grabes, Herbert, ur., *Literary History/Cultural History: Force-Fields and Tensions*, REAL,17, Gunter Narr Verlag, Tübingen, 2001;
45. Grabes, Herbert, ur., *Literature, Literary History, and Cultural Memory*, REAL,21, Gunter Narr Verlag, Tübingen, 2005;
46. Giljen, Klaudio, *Književnost kao sistem: Ogledi o teoriji književne istorije*, prev. Tihomir Vučković, Nolit, Beograd, 1982;
47. Hunt, Lynn, *Nova kulturna historija*, prev. Anamarija Hucika et al., Naklada Ljevak, Zagreb, 2001;
48. Kodrić, Sanjin, *Književna prošlost i poetika kulture (Teorija novog historicizma u bosanskohercegovačkoj književnohistorijskoj praksi)*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2010
49. Kodrić, Sanjin, *Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;
50. Kovač, Zvonko, *Međuknjiževne rasprave: Poredbeni i/ili interkulturalna povijest književnosti*, Službeni glasnik, Beograd, 2011;
51. Lešić, Zdenko, *Književnost i njena istorija*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985;
52. Perkins, David, ur., *Theoretical Issues in Literary History*, Harvard University Press, London, 1991;
53. Perkins, David, *Is Literary History Possible?*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, London, 1992;
54. Waugh, Patricia, *Literary Theory and Criticism*, Oxford University Press, Oxford & New York, 2006.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 6 od 6

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 713		Naziv predmeta: Američki rani postmodernizam	
Ciklus: III.	Godina: I.	Semestar: I.	Broj ECTS kredita: 10
Status: Izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni obavezni predmeti iz prethodog semestra doktorskog studija i upisan 2. semestar I godine doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje s reprezentativnom prozom postmodernih autora „prve generacije” tzv. „eksperimentalnog” postmodernizma 1960-ih i 1970-ih godina: Johna Bartha, Roberta Coovera, Donalda Barthelmeja i Thomasa Pynchona, odnosno s karakteristikama postmoderne književnosti: samorefleksivnost i metafikcija, intertekstualnost, hibridnost, pastiš, ironija, heterotopija, i dekonstrukcija metanarativa.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	-Opći pregled ključnih višepomenutih odlika američkog književnog postmodernizma, te pregled relevantnih teorijsko-kritičkih pristupa ovoj književnosti. -Detaljna analiza različitih formalnih, stilskih i tematskih aspekata, karakteristika, te dometa i rezultata postmodernog postupka u datim djelima: -John Barth, <i>The Sot-Weed Factor</i> (<i>Trgovac duhanom</i>): Historijska metafikcija (relativiziranje zvanične historiografije); metafikcija i podriivanje rasnih, rodni i nacionalnih stereotipa/narativa; metafikcija i dezintegracija subjekta i čvrstog identiteta; intertekstualnost; revizija poetike realizma -John Barth, <i>Chimera</i> (<i>Kimera</i>): Metafikcija i revizija narativnih konvencija istočnjačke bajke i starogrčkog epa; dekonstrukcija realističkih narativnih pristupa; dekonstrukcija patrijarhalnog obrasca. -Robert Coover, <i>The Origin of the Brunists</i> (<i>Porijeklo brunista</i>): religija kao metanaracija; umjetnički ludizam -Robert Coover, <i>The Public Burning</i> (<i>Javno spaljivanje</i>): historiografska metafikcija; dekonstrukcija nacionalnog (kvazi)religijskog metanarativa i politizacija postmoderne; intertekstualnost. -Donald Barthelme, <i>The Snow White</i> (<i>Snjeguljica</i>): postmoderna revizija bajke; dekonstrukcija rodni i kulturoloških stereotipa; kapitalizam i konzumerizam Donald Barthelme, <i>The Sixty Stories</i> (zbirka <i>Šezdeset priča</i>): revizija realističke naracije; metafikcija; društvena kritika; satiriziranje		

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	savremene medijske kulture -Thomas Pynchon, <i>The Crying of Lot 49</i> (Dražba broja 49): horizontalna heterotopija; paranoja; historiografska metafikcija.
Ishodi učenja:	Znanje: Književno-kritička teorija postmoderne; pojam i podvrste metafikcije; postmoderna intertekstualnost, aproprijacija i revizija tradicije; pojam i podvrste heterotopije; oblici i efekti hibridnosti; žanrovski eklekticizam; duplo kodiranje i "neangažirani angažman" postmoderne umjetnosti Vještine i kompetencije: Prepoznavanje i razumijevanje tipičnih postmodernih književnih strategija i odlika Kompetencije: interpretacija konkretnih djela iz navedene kritičke perspective; primjena kritičko-teorijskih pristupa
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti
Metode izvođenja nastave:	Studenti aktivno sudjeluju u radu – čitaju i analiziraju odabrane tekstove iz primarne i sekundarne literature, te postupno samostalno ili grupno kritički interpretiraju, usmeno unutar diskusija i pismeno u obliku eseja, ključne aspekte navedenih postmodernih djela.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovno pohađanje nastave i aktivno učešće u diskusijama u okviru seminara (40% ukupne ocjene); prezentacija, (20%); dva eseja (40%). Prvi esej se predaje najkasnije u 7. sedmici, drugi esej se predaje najkasnije u 15. sedmici.
Literatura:	Obavezna primarna literatura: 1. John Barth, <i>The Sot-Weed Factor</i> (1960) 2. John Barth, <i>Chimera</i> (1972) 3. Donald Barthelme, <i>The Snow White</i> (1964) 4. Donald Barthelme, <i>The Sixty Stories</i> (1981) 5. Robert Coover, <i>The Origin of the Brunists</i> (1966) 6. Robert Coover, <i>The Public Burning</i> (1977) 7. Thomas Pynchon, <i>The Crying of Lot 49</i> (1966) Dopunska: 1. John Barth, <i>The Friday Book: Essays and Other Nonfiction</i>. (Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1984). 2. Brian Evenson, <i>Understanding Robert Coover</i>, Columbia: Columbia SC: University of South Carolina Press, 2003). 3. Charles Harris, <i>Passionate Virtuosity: The Fiction of John Barth</i>, (Urbana and Chicago: University of Illinois Press, 1983). 4. Linda Hutcheon, <i>A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction</i>, (New York and London: Routledge, 1988). 5. Paul Maltby, <i>Dissident Postmodernists: Barthelme, Coover, Pynchon</i>, (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1991). 6. Larry Mc Caffery, <i>The Metafictional Muse: The Works of Robert Coover, Donald Barthelme and William Gass</i>,

(Pittsburgh, PA: University of Pittsburgh Press, 1982).
7. Bran Nicol, *The Cambridge Introduction to Postmodern Fiction*, Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
Sanja Šoštarić, *Igram se, dakle postojim: postmoderna američka proza kontrakulturnog eksperimenta*, (Sarajevo: Samouprava, 2017).

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIT 653	Naziv predmeta: Interliterarni aspekti književnosti u Bosni i Hercegovini		
Ciklus: III.	Godina: 1.	Semestar: I.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan I semestar Doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente/ice s temeljnim književnohistorijskim značajkama književne prakse u Bosni i Hercegovini s obzirom na njezin interliterarni i interkulturalni karakter, a na primjeru književnog stvaranja ključnih autora bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice, kao i u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Književnost u Bosni i Hercegovini izrazito je složena kako u povijesnoj dimenziji, tako i onda kad je riječ o savremenoj književnoj praksi. Ova složenost posebno je vidljiva u njezinu interliterarnom i interkulturalnom karakteru, a što je jedna od distinktivnih značajki bosanskohercegovačkog književnog stvaranja uopće. To je i razlog da se književnost u Bosni i Hercegovini u pravilu razumijeva kao književna praksa koja reflektira i ono što je složenost cjeline južnoslavenske interliterarne zajednice, ali i kao književnost susreta Istoka i Zapada, odnosno Evrope i Orijenta, u čemu jesu i neki od ključnih činilaca njezinih identiteta. Gledano iz perspektive interliterarne historije književnosti, književnohistoriografske koncepcije što ju je svojevremeno razvio slovački komparatist <i>Dionyz Đurišin</i>, najprimjereniji način razumijevanja fenomena književnosti u Bosni i Hercegovini jeste ideja interliterarne zajednice. Prema <i>Đurišinu</i>, riječ je o onom što je „zbir književnosti među kojima postoje više ili manje uski oblici koegzistencije, veća ili manja mjera razvojne uzajamnosti, među kojima se javlja više ili manje izrazita mjera korelacije“, a čije „komponente, nacionalne ili druge pojedine književnosti, imaju pored toga i vlastita, immanentna razvojna usmjerenja. Njihov je rezultat originalnost i neusporediva samosvojnost svake pojedine književnosti. Taj neposredni faktor samobitne cjeline ne može biti anuliran faktorom drugačijeg tipa.“ U ovakvoj perspektivi, književnost u Bosni i Hercegovini praktično predstavlja naročitu interliterarnu zajednicu – bosanskohercegovačku		

interliterarnu zajednicu. Nju sačinjava nekoliko pojedinačnih, ali ne potpuno ili strogo odvojenih književnosti: prije svega bošnjačka te hrvatska i srpska književnost u Bosni i Hercegovini, ali i jevrejska književna tradicija u Bosni i Hercegovini te književne tradicije ili književne prakse drugih bosanskohercegovačkih manjinskih zajednica. U pojedinim, u pravilu starijim razdobljima, ove književnosti imaju vrlo specifične i zasebne povijesnorazvojne tokove, uz pripadnost nerijetko i potpuno drugačijim kulturalno-civilizacijskim krugovima, dok se kasnije vidno približavaju, posebno od početka 20. st. pa nadalje, kad se umnogome ujedinjuju u sve više zaokružen zajednički književni sistem. Ovakvo što je i razlog da bosanskohercegovačka interliterarna zajednica u značajnoj mjeri predstavlja i neku vrstu sinegdohe cjeline južnoslavenske interliterarne zajednice, odnosno južnoslavenskog književnog sistema uopće.

Ovakav, interliterarni karakter književne prakse u Bosni i Hercegovini u vezi je i s njezinim interkulturalnim identitetom, što bosanskohercegovačku interliterarnu zajednicu čini i interkulturalnom. U tom smislu, bosanskohercegovačka interliterarna i interkulturalna zajednica književno-kulturalno je polje unutar kojeg u interakciju stupaju različite kulturalne tradicije, stvarajući na ovaj način nove, sinkretičke i liminalno-hibridne književno-kulturalne fenomene. Ovakvo što vidljivo je i u cjelini bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice i u njezinim pojedinačnim književnim sastavnicama, ali i na razini pojedinačnih književnih tekstova, posebno onih koji metatekstualno i/ili metakulturalno reflektiraju bosanskohercegovačku književnu i kulturalnu složenost kao takvu.

Nakon uspješno okončanog kolegija studenti/ce će

Znanje:

1. **upoznati se** s fenomenom i karakteristikama bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice kao takve;
2. **steći** uvid u temeljne književnohistorijske značajke književne prakse u Bosni i Hercegovini s obzirom na njezin interliterarni i interkulturalni karakter, a na primjeru književnog stvaranja ključnih autora bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice, kao i u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica;

Ishodi učenja:

Vještine:

1. **prepoznavati i definirati** karakteristične fenomene bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice na odabranim primjerima u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica;
2. **analizirati i tumačiti** temeljne književnohistorijske značajke književne prakse u Bosni i Hercegovini s obzirom na njezin interliterarni i interkulturalni karakter na odabranim primjerima u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica;

Kompetencije:

1. **usvojiti** dublje razumijevanje fenomena i karakteristika bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice kao

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	takve, odnosno temeljnih književnohistorijskih značajki književne prakse u Bosni i Hercegovini s obzirom na njezin interliterarni i interkulturalni karakter; 2. prepoznati karakteristične fenomene bosanskohercegovačke interliterarne i interkulturalne zajednice kao takve, odnosno temeljne književnohistorijske značajke književne prakse u Bosni i Hercegovini s obzirom na njezin interliterarni i interkulturalni karakter; 3. integrirati znanja o fenomenima interliterarnosti i interkulturalnosti, bilo s obzirom na proučavanje književnosti Bosne i Hercegovine, bilo s obzirom na širi, komparativni književnohistorijski okvir, tj. s obzirom na druge književnosti uopće.			
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti			
Metode izvođenja nastave:	Predavanja frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju s relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Učešće u diskusijama i aktivnosti na predavanjima i seminarima	25	25%
	2.	Seminarski rad	50	50%
	3.	Završni (usmeni) ispit – usmena odbrana seminarskog rada	25	25%
Ukupno:			100 bodova	100%
Literatura:	Primarna literatura: 1. Dizdar, Srebren, <i>Između sebe i svijeta: (P)ogledi na teme iz književne i kulturalne prošlosti / historije Bosne i Hercegovine</i>, BZK „Preporod“, Sarajevo, 2019. 2. Duraković, Enes, <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012. 3. Duraković, Enes, <i>Bosanskohercegovački književni obzori: Izabrane studije i eseji</i>, KDBH „Preporod“, Zagreb, 2015. 4. Đurišin, Dionýz, <i>Šta je svetska književnost</i>, prev. Miroslav Dudok, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1997. 5. Kodrić, Sanjin, <i>Književna prošlost i poetika kulture (Teorija novog historicizma u bosanskohercegovačkoj književnohistorijskoj praksi)</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2010. 6. Kodrić, Sanjin, <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički			

komitet, Sarajevo, 2012.

7. Kodrić, Sanjin, *Bošnjačka i bosanskohercegovačka književnost (Književnoteorijski i književnohistorijski aspekti određenja književne prakse u Bosni i Hercegovini)*, Dobra knjiga, Sarajevo, 2018.
8. Kodrić, Sanjin, *Kako su Bošnjaci vidjeli muslimanski Orijent i evropski Zapad (Kulturalno-imagološke studije iz bošnjačke i bosanskohercegovačke književnosti)*, Dobra knjiga, Sarajevo, 2018.
9. Kodrić, Sanjin, *Studije iz kulturalne bosnistike (Književnoteorijske i književnohistorijske teme)*, Slavistički komitet, Sarajevo, 2018.
10. Kovač, Zvonko, *Međuknjiževne rasprave: Poredbeni i/ili interkulturalna povijest književnosti*, Službeni glasnik, Beograd, 2011.

Napomena:Primarna literatura predložena je egzemplarno i koristi se selektivno, prema uputama koje će biti predočene studentima/icama prilikom početka nastave i obrade pojedinih nastavih jedinica, a u skladu spojedinačnim interesima studenata/ica.

Dopunska:

Dopunska literatura prilagodit će se pojedinačnim interesima studenata/ica i zavisi od odabrane teme seminarskog rada.

Šifra predmeta:DOS LIT 635		Naziv predmeta: Perzijska sufijska književnost	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita:10
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s primarnim izvorima sufizma, kao i najznačajnijim autorima, djelima i poetičkim odlikama perzijske sufijske književnosti.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	1. Sufizam iz fenomenološke perspektive; 2. Sufizam – „islamski misticizam“?; 3. Temeljna sufijska prozna didaktička djela; 4. <i>Knjiga o ljubavi</i> Ahmada Ćazalija i ostala djela <i>sufijske lirske proze</i>; 5. <i>Ružičnjak Tajne</i> šejha Mahmūda Šabestarija: stihovani rječnik sufijskih pojmova i termina; 6. Sufijske rubaije Abū Sa‘īda Abol-Xeira i Bābā Tāhera Oryāna; 7. Sufijska poezija Sanā’ija Ćaznavija, prvog velikog sufijskog pjesnika: zastupljenost svih dominantnih poetskih formi; 8. Polusemestralna provjera znanja; 9. Sufijska poezija Farīdoddīna Attāra: gazeli i spjevovi u formi mesneviye; 10. <i>Mesneviya</i> Ćalaloddīna Rūmija: vrhunac žanra sufijskog spjeva u formi mesneviye; 11. Rūmijev <i>Veliki divan/Divan Šamsa Tabrīzija/Šamsov divan</i>: nesvakidašnji poetski svijet; 12. <i>Divan</i> Hāfeza Širāzija: žanrovska polivalentnost kao ključna poetička odlika; 13. Slika čovjeka i društva u Hāfezovom <i>Divanu</i>: bunt protiv kvazisufijske hipokrizije; 14. Sufijska književnost Bošnjaka na perzijskom jeziku; 15. Završna provjera znanja.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija studenti će ostvariti cjelovit uvid u primarne izvore i razvoj sufizma kao ezoterijske dimenzije islama. Na temelju takvoga ostvarenog uvida, u nastavku kolegija, upoznat će se s najznačajnijim autorima, djelima i poetičkim odlikama perzijske sufijske književnosti. Vještine: Ostvareno znanje studentima će omogućiti pravilno praćenje procesa u kome na zasadama ljubavne lirike, korištenjem njenih književno-		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	estetskih potencijala i osobenosti, izrasta potpuno nova i osebujna poetika jednog samosvojnog književnog žanra. Kompetencije: Na osnovu usvojenih znanja i vještina, studenti će ostvariti neophodne kompetencije za akademski utemeljenu, pravilnu i koherentnu analizu i interpretaciju tekstova perzijske sufijske književnosti.																				
Cilj održivog razvoja (SDG):	Kvalitetno obrazovanje.																				
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi interaktivno, kroz razgovor i raspravu s kandidatima.																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Udio u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Polusemestralna i završna semestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>40</td><td>40%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Odbrana seminarskog rada</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td colspan="3"></td><td>100%</td></tr></table> Rezultati ispita moraju biti objavljeni po svim segmentima vrednovanja znanja studenata, u skladu sa zakonom i Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta. Radi zaštite privatnosti, rezultati ispita ne smiju se objavljivati po imenima studenata, nego pod brojem indeksa.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Udio u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna i završna semestralna provjera znanja	30	30%	2.	Seminarski rad	40	40%	3.	Odbrana seminarskog rada	30	30%				100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Udio u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralna i završna semestralna provjera znanja	30	30%																		
2.	Seminarski rad	40	40%																		
3.	Odbrana seminarskog rada	30	30%																		
			100%																		
Literatura:	Abedpour, Saeid, <i>O sufizmu</i>, 2018. Bertels, Yewgenī Edwārdowīč, <i>Tasavvof wa adabiyyāt-e tasavvof</i>, 1376. (1997) Chittick, W. C., <i>Sufijski put ljubavi: Rumijeva duhovna učenja</i>, 2005. Corbin, Henry, <i>Islam u Iranu (I-IV)</i>, 2000. Džaka, Bećir, <i>Historija perzijske književnosti</i>, 1997. Gazali, Ahmed, <i>Knjiga o ljubavi</i>, 2003. Hafizović, Rešid, <i>Temeljni tokovi sufizma</i>, 1999. Hafizović, Rešid, <i>Spoznaja, prva vrijednost islama: prilog spoznajnoj teoriji u islamu</i>, 2017. Meyerovich, Eva de Vitray, <i>Antologija sufijskih tekstova</i>, 1988. Nasr, Seyyed Hossein <i>Živi sufizam</i>, 2004. Pūrnamdāryān, Taqī, <i>Dar sāye-ye āftāb</i>, 1380. (2001) Pūrnamdāryān, Taqī, <i>Gomšode-ye lab-e daryā</i>, 1382. (2003) Pūrnamdāryān, Taqī, <i>Šohūd-e zībāyī va ešq-e elāhī</i>, 1399. (2020) Saḡḡādī, Ziyā’oddīn, <i>Mabānī-ye erfān wa tasawwof</i>, 1380. (2001) Schimmel, Annemarie, <i>Mystical Dimension of Islam</i>, 1975. Šabestari, Šejh Mahmud, <i>Sufijski ružičnjak</i>, 2003. Šafī’ī Kadkanī, Mohammad Rezā, <i>Tāzyānehā-ye solūk</i>, 1384. (2005) Šafī’ī Kadkanī, Mohammad Rezā, <i>Zabūr-e pārsī</i>, 1380. (2001) Tamimdari, Ahmed, <i>Istorija persijske književnosti</i>, 2004.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Tucaković, Ekrem, <i>Sufijski termini u perzijskoj književnosti s osvrtom na književnost Bošnjaka na perzijskom jeziku</i> (magistarski rad), 2011. Yahaqqi, Mohammad Ja'far, <i>Kratak pregled historije perzijske književnosti</i>, 2018. I svi tekstovi navedeni u sadržaju predmeta.
--	---

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIT 723	Naziv predmeta: Klasična arapska proza – naratološka čitanja		
Ciklus: III.	Godina: I	Semestar: I.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	upisan 2. semester 1. godine 3. ciklusa		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste uvesti studente u čitanje/analiziranje tekstova iz klasične arapske proze uz korištenje naratoloških postavki, odnosno naratološke aparature. Posebna pažnja poklanja se uočavanju dominantnih karakteristika klasičnih arapskih narativa, odnosno dominantnih narativnih strategija u klasičnoj arapskoj prozi iz naratološke perspektive.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	U uvodnom dijelu kolegija daje se kratak pregled najznačajnijih djela klasične arapske proze, odnosno žanrovske karakteristike klasične arapske proze, te pregled pitanja kojima se bavi naratologija, ključnih naratoloških pojmova, autora iz oblasti naratologije, djela, tokova i dr. U čitanju predloženih klasičnih arapskih proznih tekstova težište je na postavkama tzv. autora klasične, odnosno strukturalistički orijentirane naratologije, a u manjoj mjeri u obzir će biti uzeta i postavke autora koji pripadaju poststrukturalističkoj naratologiji. Obrađuju se pitanja kao što su narator, pozicija naratora, odnos priča-diskurs, priča-tekst-pripovijedanje i sl., zatim aspekti priče, odnosno redoslijed, ritam, frekvencija, likovi, prostor, fokalizacija, kao i pitanja koja se tiču fabule, kao što su događaji, akteri, vrijeme i dr. Važno mjesto zauzimaju Greimasova narativna gramatika i Barthesova semiotika narativa. Među novijim naratološkim čitanjima, značajnija pažnja poklanja se pitanjima koja pripadaju polju tzv. primijenjene naratologije, u okviru kojih će se, opet, razmatrati ona pitanja što će vjernije opisati karakter klasične arapske proze, kao što su: odnos pričanje-slikanje, usmeno pripovijedanje i epizodički model, autentičnost narativnog glasa, stilistika narativa, odnosno uočavanju makro-strukturalnih figura koje ovladavaju cijelim tekstom, pitanje naratološke relevantnosti stilskih figura u tekstu i sl. Zatim, naratološko čitanje poezije koju svaki klasični arapski narativ sadrži na posebno funkcionalan način. Jedno od pitanja koja se razmatraju na kolegiju jeste i kognitivni pristup u naratologiji i njegova primjena u čitanju klasičnih arapskih narativa.		
Ishodi učenja:	Znanje: poznavati naratološke postavke, pristupe, metode i terminologiju; opisati narativni diverzitet tekstova klasične arapske proze; opisati narativna obilježja tekstova klasične arapske proze. Vještine: sposobnost analiziranja, interpretiranja i predstavljanja klasične arapske proze uz korištenje naratoloških pristupa i terminologije.		

	Kompetencije: samostalno istraživati, analizirati i predstavljati tekstove klasične arapske proze uz korištenje naratoloških pristupa; izvoditi zaključke i donositi sudove o tekstovima iz klasične arapske proze u duhu naratoloških pristupa.																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	Kvalitetno obrazovanje – Osigurati inkluzivno i pravedno kvalitetno obrazovanje te promovirati cjeloživotne mogućnosti učenja za sve. Rodna ravnopravnost – Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke. Mir, pravda i snažne institucije – Promovirati mirna i inkluzivna društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim nivoima.																								
Metode izvođenja nastave:	Koristi se frontalna metoda u predavanjima; metoda pripovijedanja, objašnjavanja i razgovor – interaktivna metoda. Individualni zadaci. Kontrastiranje i poredbena metoda. Interdisciplinarni i/ili intermedijalni (gdje je to moguće) pristup analizi i interpretaciji.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Finalni ispit (usmeni)</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%	2.	Prezentacija	25	25%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
	1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%																					
	2.	Prezentacija	25	25%																					
	3.	Seminarski rad	30	30%																					
	4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%																					
	Ukupno: 100 bodova			100%																					
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																								
	- Aktivnost tokom semestra (25 bodova – 25% ukupne ocjene): student/-ica postiže bodove za svaku urađenu zadaću, izlaganje ili prezentaciju na određenu temu na satu i učesće u diskusiji. - Prezentacija: Ocjenjuju se struktura i preglednost prezentacije te iskorištenost tehničkih mogućnosti: slike i/ili fotografije, grafički prikazi kao i povezanost slikovnog sadržaja sa tekstom. Ocjenjuje se sadržaj prezentacije, posebno tačnost podataka te pravopisna tačnost. Tekst treba biti sažeto napisan, sadržaj zanimljiv i poticajan. Ocjenjuje se način izlaganja: dovoljno glasno, razgovijetno i razumljivo, primjerene dinamike i intonacije, sadržaj se izlaže vlastitim riječima, s razumijevanjem, logičkim slijedom uz iznošenje primjera ili slikovnih i/ili multimedijalnih ilustracija i objašnjavanje najvažnijih pojmova. Prezentacija treba biti zanimljiva i ne smije biti preduga. - Seminarski rad: prema pravilima akademskog pisanja ocjenjuju se svi relevantni segmenti rada od gramatičke i pravopisne tačnosti do sustavnog i argumentiranog izlaganja ideje te originalnog pristupa temi. Ocjenjuje se struktura rada, metodologija, način citiranja, obim, relevantnost i recentnost literature, kao i tehnika izrade seminarskog rada. - Finalni (usmeni) ispit: izlaganje – prezentacija seminarskog rada.																								

	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: Al-Ma'arri, Abu al-Alā, <i>Poslanica o oproštenju</i>, prev., pristup, napomene i pogovor Sulejman Grozdanić, Svjetlost, Sarajevo, 1979. Antar, sin Šedadov: <i>priča o junaštvu, ljubavi i mržnji u Arabijskoj pustinji</i>, prev. Mehmed Kico, Bemust, Sarajevo, 2002. Bal, Mike, <i>Naratologija: teorija priče i pripovedanja</i>, prev. Rastislava Mirković, Narodna knjiga – Alfa, Beograd, 2000 Fludernik, Monika, <i>An Introduction to Narratology</i>, transl. Patricia Häusler-Greenfield and Monika Fludernik, Routledge, London and New York, 2009. Gerring, Richard, „Conscious and Unconscious Processes in Reader's Narrative Experiences“, u: <i>Current Trends in Narratology</i> (Narratologia, vol. 27), ed. Greta Olsen, De Gryter, Berlin / New York, 2011., 37-61. Ghazoul, Ferial J., <i>Nocturnal Poetics: The Arabian Nights in Comparative Context</i>, The American University in Cairo Press, Cairo, 1996. <i>Hiljadu i jedna noć</i>, I-IV, prev. i predgovor Esad Duraković, Ljiljan, Sarajevo, 1999. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna</i>, prev. Besim Korkut, Bosanska riječ, Wuppertal; Sarajevo; Tuzla, 1997. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica: o ljubavi i zaljubljenim</i>, prev. Teufik Muftić, Liber, Zagreb, 1987. Ibn Tufayl, Abu Bakr, <i>Živi sin Budnoga</i>, prev., bilješke i pogovor Tarik Haverić, „Veselin Masleša“, Sarajevo, 1985. Katnić-Bakaršić, Marina, „U potrazi za tajnom pripovjednog teksta“, u: Zdenko Lešić et al., <i>Suvremena tumačenja književnosti</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2006., 246-271. Leeuwen, Richard van, <i>The Thousand and One Night: Space, travel and transformation</i>, Routledge, New York, 2007. <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i>, priredio Vladimir Biti, tekstove preveli Marina Bricko... et al., Globus, Zagreb, 1992. <i>Uvod u naratologiju</i>, ur. Zlatko Kramarić, Izdavački centar Revija, Osijek, 1989. Dopunska: Davenport, Anthony, <i>Medieval Narrative: an introduction</i>, Oxford University Press, New York, 2004. Hühn, Peter, Kiefer, Jens, <i>The Narratological Analysis of Liric Poetry: Studies in English Poetry from the 16th to the 20th Century</i> (Narratologia, vol. 7), transl. Alastair Matthews, De Gryter, Berlin and New York, 2005. Irwin, Robert, <i>1001 noć na Zapadu</i>, prev. Enes Karić, Ljiljan, Sarajevo, 1999. Propp, Vladimir, <i>Morfologija bajke</i>, prev. Petar Vujičić, Radovan Matijašević, Mira Vuković, Prosveta, Beograd, 1982. Šlomit, Rimon-Kenan, <i>Narativna proza</i>, prev. i pogovor Aleksandar Stević, Narodna knjiga – Alfa, Beograd, 2007.

Vitz, Evelyn Birge, *Medieval narrative and modern narratology: subjects and objects of desire*, New York University Press, New York, 1989.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 645	Naziv predmeta: Roman italijanskog neorealizma		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 10
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan II. semestar I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentiranje neorealizma u italijanskoj književnosti. Istraživanje prožimanja odnosa književnosti i društva u italijanskim romanima sredine dvadesetog stoljeća, preciznije, od tridesetih godina dvadesetog stoljeća do sredine pedesetih. Slika društveno-političkih promjena, kada se autori počinju okretati sociološkim temama u želji da u svojim djelima prikažu društvo svog vremena i čovjeka u njemu, u pokušaju da angažirano pokušaju utjecati na društvene promjene.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Književna i društvena klima u Italiji prije, tokom i nakon Drugog svjetskog rata. Uzroci pojave ovog pravca, njegove teorijske osnove. Najvažniji predstavnici: Vittorini, Pavese, Moravia, Jovine, Silone, C. Levi, Pratolini, Fenoglio, P. Levi, Pasolini. Tematiziranje i diskurs o njihovim djelima i pojedinačnim doprinosima razvoju italijanske književnosti u ozračju neorealizma. Gramscijeve teorije o ulozi intelektualca i nacionalno-narodne književnosti spram fašizma. Nastanak neorealizma. Političko-kulturološka debata kroz list „Il Politecnico” i pokušaj da kultura postane društvo. Nova objektivnost. Novela i roman. Poetika neorealizma.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnog okončanja nastavnog procesa iz ovog predmeta, studenti će posjedovati detaljna znanja o najvažnijim predstavnicima italijanskog neorealizma. Vještine: Nakon uspješnog okončanja nastavnog procesa iz ovog predmeta, studenti će biti u stanju precizirati nastanak, razvoj i glavne karakteristike italijanske književnosti neorealizma. Moći će opisati njegove glavne karakteristike, te navesti njegove glavne predstavnike i njihova djela. Kompetencije: Studenti će uspješno moći analizirati ova djela, te pronaći, povezati i opisati glavne karakteristike neorealizma u njima.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	Povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine iz italijanske književnosti italijanskog neorealizma.		

Metode izvođenja nastave:

Oblici podučavanja: frontalni oblik rada, grupni oblik rada, individualni rad, rad u paru;
Metode podučavanja: metoda izlaganja, metoda demonstracije, metoda rada na tekstu.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad		20
2.	Seminarski rad		20
3.	Prisustvo sa aktivnošću		10
4.	Usmena izlaganja		50
Ukupno:		_____ bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Seminarski rad sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 seminarski rad na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru, od kojih svaki nosi maksimalnih 20 bodova. Prisustvo sa aktivnošću se ocjenjuje sa maksimalnih 10 bodova. Sedmična izlaganja nose 50 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Moravia, Alberto: *Ravnodušni ljudi*
2. Moravia, Alberto: *Rimljanka*
3. Pavese, Cesare: *Mjesec i krijesovi*
4. Vittorini, Elio: *Razgovor na Siciliji*
5. Vittorini, Elio: *Messinske žene*
6. Pratolini, Vasco: *Hronike siromašnih ljubavnika*
7. Levi, Carlo: *Krist se zaustavio u Eboliju*
8. Moravia, Alberto: *Ćočara*
9. Levi, Primo: *Ako je ovo čovjek*
10. Jovine, Francesco: *Zemlje svetog Sakramenta*

Dopunska:

1. Mejdanija, Mirza (2020) *Prikaz društva u književnosti italijanskog neorealizma*, Dobra knjiga, Sarajevo.
2. Asor Rosa, Alberto (1986) *Storia della letteratura italiana*, La nuova Italia editrice, Firenze.
3. Baldi, Guido (2005) *Eroi intellettuali e classi popolari nella letteratura italiana del Novecento*, Liguori, Napoli.
4. Benussi, Cristina (1978) *L'età del fascismo*, Palumbo editore, Palermo.
5. Benussi, Cristina (1980) *L'età del Neorealismo*, Palumbo editore, Palermo.
6. Bonora, Ettore (1981) *Storia della letteratura italiana*, Petrini,

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Torino. 7. Calogero, Giovanni (1979) <i>La narrativa del Neorealismo</i>, Principato Editore, Milano. 8. Canziani Alfonso (1977) <i>Gli anni del neorealismo</i>, La Nuova Italia Editrice, Firenze. 9. Caretti, Lanfranco/Luti, Giorgio (1973) <i>La letteratura italiana per saggi storicamente disposti – il Novecento</i>, Mursia, Milano. 10. Ferroni, Giulio (1955) <i>Storia della letteratura italiana</i>, Il Novecento, Einaudi scuola, Milano. 11. Ferroni, Gulio, <i>Istorija italijanske književnosti</i>, Cid, Podgorica, 2005. 12. Rabac-Čondrić, Glorija (1965) <i>Neorealizam u talijanskoj prozi</i>, Veselin Masleša, Sarajevo.
--	---

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

OPIS predmeta

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIT 685	Naziv predmeta: Poetika klasične osmanske književnosti		
Ciklus: III.	Godina: 1.	Semestar: I.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan brojkontakta sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet [u ovu rubriku ne unositi imena. Ostaviti formulaciju kako je naznačena u ovoj rubrici]		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati doktorante sa temeljnim karakteristikama klasične osmanske poezije i njenom poetikom u okvirima orijentalno-islamske književne tradicije. Uz to, cilj je osposobiti studente za kritičku interpretaciju klasičnog osmanskog književnog teksta sa aspekta odnosa s književnom tradicijom. Cilj je kolegija osposobiti studente/-ice za samostalno promišljanje, analize i interpretacije.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Na predavanjima studenti dobivaju osnovne informacije o razvoju klasične osmanske književnosti te se upoznaju formama, žanrovima, temama, motivima, specifičnom terminologijom i stilskim karakteristikama klasične osmanske književnosti. Poseban akcenat bit će na poimanju originalnog i novog, te intertekstualnim žanrovima (nazire, tazmini) i figurama (iktibas, telmihi i dr.) u klasičnoj osmanskoj književnosti, kao i unutar orijentalno-islamske književne tradicije. Tokom vježbi i predavanja biće čitani odabrani tekstovi i segmenti klasične osmanske poezije, posebno lirike u kojima će se analizirati sufijska dimenzija odnosa zaljubljenih i voljenih osoba. Također, posebna pažnja bit će posvećena sagledavanju književne baštine Bošnjaka na osmanskom turskom jeziku koja ulazi u korpus klasične osmanske književnosti. Studenti aktivno sudjeluju u radu – čitaju i analiziraju odabrane tekstove iz literature te postupno samostalno ili grupno kritički interpretiraju različite primjere koji pripadaju pojedinim diskursnim tipovima.		
Ishodi učenja:	Znanje: 1) prepoznavati klasična djela, autore i osobenosti klasične osmanske književnosti u tekstualnom izvorniku i/ili prijevodu; 2) definirati, opisivati i klasificirati forme i fenomene klasične osmanske		

	književnosti; 3) opisivati i diskutirati o društveno-historijskom i literarnom kontekstu klasične osmanske književnosti; 4) uočavati i objašnjavati osobenosti razvoja klasične osmanske književnosti, te karakteristične podžanrovske oblike i teme Vještine: 1) razvijati i produbljivati jezičke kompetencije i opće komunikacijske sposobnosti 2) integrirati znanje o klasičnoj osmanskoj književnosti putem povezivanja saznanja i kombiniranja vještina stečenih na ovom i ostalim književno-kulturološkim i jezičkim kolegijima te primjenom na širi kulturološki kontekst Kompetencije: 1) samostalno kritički promišljati djela klasične osmaske književnosti samostalno, objektivno i stručno analizirati klasičnu osmasku književnost, znalački prosuđivati o vrijednostima odabranih klasičnih djela																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti																								
Metode izvođenja nastave:	Koristi se frontalna metoda u predavanjima; metoda pripovijedanja, objašnjavanja i razgovor – interaktivna metoda. Individalni zadaci u sklopu seminara na kojima se studenti detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.. Kontrastiranje i poredbena metoda. Interdisciplinarni i/ili intermedijalni (gdje je to moguće) pristup analizi i interpretaciji. Diskusija.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta/-ice se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Finalni ispit (usmeni)</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%	2.	Prezentacija	25	25%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%																						
2.	Prezentacija	25	25%																						
3.	Seminarski rad	30	30%																						
4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	• Aktivnost tokom semestra (25 bodova – 25% ukupne ocjene): student/-ica postiže bodove za svaku urađenu zadaću, izlaganje ili prezentaciju na određenu temu na satu i učešće u diskusiji. • Prezentacija: Ocjenjuju se struktura i preglednost prezentacije te iskorištenost tehničkih mogućnosti: slike i/ili fotografije, grafički prikazi kao i povezanost slikovnog sadržaja sa tekstom. Ocjenjuje se sadržaj prezentacije, posebno tačnost podataka te pravopisna tačnost. Tekst treba biti sažeto napisan, sadržaj zanimljiv i poticajan. Ocjenjuje se način izlaganja: razgovijetno i razumljivo, primjerene dinamike i intonacije, sadržaj se izlaže vlastitim riječima, s razumijevanjem, logičkim slijedom uz iznošenje primjera ili slikovnih i/ili multimedijalnih ilustracija i objašnjavanje najvažnijih pojmova. Prezentacija treba biti zanimljiva i ne smije biti preduga. • Seminarski rad: prema pravilima akademskog pisanja ocjenjuju se svi relevantni segmenti rada od gramatičke i pravopisne tačnosti do sustavnog i argumentiranog izlaganja ideje te originalnog pristupa temi. Ocjenjuje se struktura rada, metodologija, način citiranja, obim, relevantnost i recentnost literature, kao i tehnika izrade seminarskog rada. • Finalni (usmeni) ispit: izlaganje – prezentacija seminarskog rada. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: Obavezna: 1. Andrews, Walter G. <i>Poetry's Voice, Society's Song: Ottoman Lyric Poetry</i>. UW Press, 1984. 2. Andrews, Walter G. <i>The Age of Beloveds: Love and the Beloved in Early Modern Ottoman and European Culture and Society</i>. Duke University Press, 2005. 3. Bakšić, Sabina. Ćatović, Alena. <i>Književna baština Bosne i Hercegovine na osmanskome turskom jeziku: Pragmatička dimenzija</i>. Sarajevo: Orijentalni institut u Sarajevu. 2019. 4. Ćatović, Alena. "Citatnost u klasičnoj osmanskoj književnosti: Tahmis pjesnika Hayâlîja" <i>Književna smotra</i>. XLVI/2014 broj 173, str. 71-76 5. Ćatović, Alena. <i>Tragom priče o Šejhu San'anu: Hasan Zijaija Mostarac i</i>

njegova Pripovijest o Šejhu Abdurrezzaku. Sarajevo: Orijentalni institut u Sarajevu. 2017.

6. Nametak, Fehim. *Pojmovnik divanske i tesavvufske književnosti*. OIS, Sarajevo, 2007.

Dopunska:

1. W.C. Chittick. *Sufijski put ljubavi: Rumijeva duhovna učenja*. Sarajevo, 2005.

2. Ćatović, Alena. *Hasan Zijaija Mostarac: Divan*. Dobra knjiga, Sarajevo, 2010.

3. Dilçin, Cem. *Türk Şiir Bilgisi*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara, 1995.

4. İsen, Mustafa ve diğerleri. *Eski Türk Edebiyatı El Kitabı*. Grafiker Yayınları, Ankara, 2002.

5. Kalpaklı, Mehmed. *Osmanlı Divan Şiiri Üzerine Metinler*. YKY, İstanbul, 1999.

6. Şentürk, Ahmed Atilla. *Osmanlı Şiir Antolojisi*. YKY, İstanbul, 1999.

Napomena:

U toku semestra uvodit će se dodatna i šira literatura prema nastavnim jedinicama i interesovanjima kandidata/kandidatkinja.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 691		Naziv predmeta: <i>Zlatno doba rimske književnosti: proza</i>	
Ciklus: III.	Godina: I.	Semestar: I.	Broj ECTS kredita:10
Status: izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:		Nema	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Ovaj predmet ima za cilj upoznati studente s ključnim autorima, djelima i tematskim aspektima prozne književnosti Zlatnog vijeka rimske književnosti (80. pr. Kr. – 14. g.), analizirajući je u kontekstu političkih, društvenih i kulturnih promjena. – Upoznati studente s glavnim obilježjima prozne književnosti Zlatnog vijeka Rima te njezinim historiografskim, retoričkim i filozofskim aspektima. – Razumjeti ulogu političkih promjena i kulturnih pokroviteljstava u razvoju rimske književnosti tijekom Ciceronova i Augustova doba. – Proučiti povezanost rimske književnosti s poviješću, filozofijom i znanošću, naglašavajući njezin utjecaj na europsku kulturnu baštinu.	
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)		TREĆE RAZDOBLJE ILI ZLATNI VIJEK: 80. a. Ch – 14. god. Ciceronovo doba: 80 – 30. a. Ch. – Marko T. Ciceron: najsajjnija zvijezda rimskoga govora: govori, retorički spisi, filozofski spisi,pisma. – Povjesničari: G. J. Caesar, K. Nepot, G. Salustije Augustovo doba: 30. a. Ch. – 14. god. – August i njegov odnos prema književnosti – Estetsko ozračje klasicizma – Književni krugovi – Povjesništvo: Tit Livije - hvalitelj prošlog vremena – Filozofija – Znanost	
Ishodi učenja:		Znanje (što studenti trebaju znati) • Objasniti povijesni i kulturni kontekst Zlatnog vijeka rimske književnosti (80. pr. Kr. – 14. g.). • Identificirati glavne autore i njihova djela u razdoblju	

Ciceronova i Augustova doba.

- Analizirati temeljne karakteristike rimskog historiografskog, retoričkog i filozofskog pisma.
- Definirati ulogu Marka Tulija Cicerona kao govornika, filozofa i pisca.
- Osvrnuti se na doprinos povjesničara kao što su Gaj Julije Cezar, Kornelije Nepot, Gaj Salustije i Tit Livije.
- Opisati estetske i ideološke smjernice književnosti u Augustovom dobu.
- Pojasniti utjecaj Augustove politike na književni razvoj i formiranje književnih krugova.
- Razlikovati filozofske i znanstvene pravce prisutne u rimskoj prozi Zlatnog vijeka.

Vještine (što studenti trebaju moći učiniti)

- Kritički interpretirati odabrane ulomke proznih djela iz Zlatnog vijeka rimske književnosti.
- Primijeniti metode književne analize u analizi retoričkih, filozofskih i historiografskih tekstova.
- Usporediti stil i retoričke tehnike Cicerona s drugim rimskim piscima istog razdoblja.
- Argumentirano raspraviti o utjecaju političkog konteksta na književnu produkciju tog vremena.
- Identificirati i analizirati ključne ideje i motive u djelima Tit Livija i Gaja Salustija.
- Pisano i usmeno prezentirati zaključke o književnim, historiografskim i filozofskim tekstovima Zlatnog vijeka.
- Kritički se osvrnuti na različite interpretacije Augustove kulturne politike i njezina utjecaja na rimske autore.

Kompetencije (što studenti razvijaju dugoročno)

- Razviti sposobnost kritičkog promišljanja o književnim i historiografskim tekstovima u njihovom povijesnom i kulturnom kontekstu.
- Unaprijediti analitičke i interpretativne sposobnosti u proučavanju antičke književnosti.
- Razviti sposobnost povezivanja antičke retoričke i filozofske tradicije s modernim društveno-političkim fenomenima.
- Usvojiti interdisciplinarni pristup u proučavanju rimske književnosti kroz povezanost s poviješću, filozofijom i politikom.
- Steći akademsku i stručnu podlogu za daljnja istraživanja antičke književnosti i kulture.
- Razviti sposobnost akademskog pisanja i argumentacije na temelju proučene literature.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 3 od 3
---	--

(SDG):	SDG 5 – Rodna ravnopravnost
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminari, konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tijekom semestra; seminarski rad i završni usmeni razgovor
Literatura:	Obvezna: - Budimir, M. – Flašar, M., <i>Pregled rimske književnosti</i>, Beograd, 1963; - Tronski, I. M., <i>Povijest antičke književnosti</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1951. - Vratović, V. Rimska književnost, u: <i>Povijest svjetske književnosti 2</i>, Zagreb 1977. Dopunska: – Bricko, M. - Novaković, D. - Salopek, D. - Šešelj, Z. - Škiljan, D., <i>Leksikon antičkih autora</i>, Zagreb, 1996; – Cazzaniga, I., <i>Storia della letteratura latina</i>, Milano, 1962; – Maixner, F., <i>Historija rimske književnosti</i>, Zagreb, 1884. – Razni prijevodi pisaca ovoga razdoblja.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta: DOS LIT 615	Naziv predmeta: Roman na razmeđu vremena		
Ciklus: III.	Godina: I.	Semestar: II.	Broj ECTS bodova:10
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan II. semestar I. godine doktorskog studija i položeni ispiti iz I. semestra I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je da upozna studente sa nekim romanima koji su bitno obilježili drugu polovicu 20. i početak 21. stoljeća iz perspektive autora koji su stvarali na engleskom jeziku.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Premda je književna produkcija djela na engleskom jeziku koja se mogu nazvati 'romanom' u posljednjih tridesetak godina narasla do ogromnih razmjera, neki od tih romana su izazvala veću pažnju kako čitalačke, tako i kritičke publike. Najčešće su rezultat te pažnje bile velike kontroerze koje su pratile autore, ali i sama djela. U okviru kolegija će se pokušati komparirati djela iz liste primarne literature i po njihovim tematsko-sadržajnim, ali i strukturalno-pripovjedačkim osobenostima, te ukazati na poziciju tih romana kao neke vrste nepriznatog 'kanona' novijeg postmodernističkog književnog iskaza.		
Ishodi učenja:	Nakon uspješno okončanog kolegija studentice i studenti će Znanje: 1. se upoznati s osobenostima djela izabranih autora koji su bitno obilježili nove prodore u savremenom romanu i prozi na engleskom jeziku u živoj interakciji između prethodnog razdoblja označenog kao proza ranije faze britanskog postmodernizma, 2. steći uvid ostvarenja onih pisaca koji su odigrala presudnu ulogu u otvaranju novih pristupa u maniru postmodernističkog književnog iskaza u Velikoj Britaniji, a koji su svojim nastankom, izborom tema i načinom književne transpozicije obilježili neobično bogato postmodernističko stvaralaštvo, Vještine:		

	1. analizirati i tumačiti strukturalne, kompozicijske i teorijsko-kritičke značajke savremenog romana u Velikoj Britaniji, te 2. definirati najvažnije karakteristike postmodernističkog romana i književnosti i njegov značaj u širem civilizacijskom i kulturološkom kontekstu. Kompetencije: 1. usvojiti dublje razumijevanje najvažnijih izražajnih i idejnih obilježja postmodernističkog književnog iskaza na engleskom jeziku, uključujući teorijsko-kritička pitanja koja predstavljaju temeljne odrednice ove književne produkcije 2. prepoznati prozne tekstove iz postmodernističkog romana i književnosti na engleskom jeziku u izvorniku (odabrane autora i njihova ostvarenja), 3. integrirati znanja o savremenoj književnosti putem povezivanja saznanja i kombiniranja vještina stečenih na ovom i ostalim kolegijima te primjenom na širi kulturološki, kritički i teorijski kontekst i svakodnevni život.																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	Osigurati sveobuhvatno, tematski usmjereno i pravedno kvalitetno obrazovanje, te promovirati cjeloživotne mogućnosti učenja za sve.																								
Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad. U zavisnosti od okolnosti izvođenja nastave, moguće je i kombiniranje online i nastave u učionici.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>učešće studenata u diskusijama na seminarima</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>2.</td><td>prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>seminarski rad</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>4.</td><td>završni (usmeni) ispit</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%	2.	prezentacija	25	25%	3.	seminarski rad	25	25%	4.	završni (usmeni) ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%																						
2.	prezentacija	25	25%																						
3.	seminarski rad	25	25%																						
4.	završni (usmeni) ispit	20	20%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Literatura:	Obavezna: 1. Rushdie, Salman, <i>Satanic Verses</i>, Viking Press, London, 1988. (dostupno i kao: Salman Rušdi, <i>Satanski stihovi</i>, Prosveta, Beograd, 1989, te Feniks Libris, Zemun, 2009) 2. Kureishi, Hanif, <i>The Black Album</i>, Faber and Faber, London, 1995. (dostupno i kao: Hanif Kurejši, <i>Crni album</i>, prevela Ana Selić, Plato, Beograd, 2000.) 3. Aslam, Nadeem, <i>Maps for Lost Lovers</i>, Faber, London, 2004. (dostupno i kao: Nadeem Aslam, <i>Karte za izgubljene ljubavnike</i>,																								

- prijevod Sanaj Ščibajlo, Naklada Ljevak, Zagreb, 2010., ili. Nadim Aslam, *Mape za izgubljene ljubavnike*, prevele Marija Stajić i Marija Obadović, Mono i Manjana, Beograd, 2007)
4. Mohsin, Hamid, *Reluctant Fundamentalist*, Hamish Hamilton, London, 2007. (dostupno i kao: Mohsin Hamid, *Nerado fundamentalist*, prevela Nura Dika Kapić, Šahinpašić, Sarajevo, 2010.)
 5. Adichie, Chimamanda Ngozi, *Americanah*, Alfred Knopf, London, 2013.
 6. Obioma, Chigozie, *The Fishermen*, Little, Brown and Company, New York, 2015. (Dostupno i kao: Obioma, Chigozie, *Ribari*, prevela Mirna Čubranić, Hena.com, Zagreb, 2016.)
 7. Barnes, Julian, *England, England*, Jonathan Cape, London & New York, 1998.
 8. Barnes, Julian, *The Sense of An Ending*, Jonathan Cape, London, 2012.
 9. Swift, Graham, *Waterland*, Heinemann, London, 1983.
 10. Franzen, Jonathan, *The Corrections*, Farrar, Straus and Giroux, New York, 2001. (dostupno i kao: Jonathan Franzen, *Korekcije*, prevela Nataša Ozmec, V.B.Z., zagreb, 2003.)
 11. Franzen, Jonathan, *Freedom*, Farrar, Straus and Giroux, New York, 2010. (dostupno i kao: Jonathan Franzen, *Sloboda*, prevela Marina Horkić, VB.Z., Zagreb, 2011.)
 12. Byatt, A.S., *Possession*, Chatto & Windus, London, 1990.
 13. Winterson, Jeanette, *Sexing the Cherry*, 1994
 14. Winterson, Jeanette, *The Passion*, 1997.
 15. Atwood, Margaret, *The Handmaid's Tale*, McClelland and Stewart, Toronto, 1985.
 16. Atwood, Margaret, *The Testaments*, McClelland and Stewart, Toronto, 2019.
 17. Ishiguro, Kazuo, *Never Let Me Go*, Vintage Books, London, 2010. (dostupno i kao: Kazuo Ishiguro, *Nikad me ne ostavljaj*, prevela Vesna Valenčić, Leo Commerce, Rijeka, 2006.)
 18. Ishiguro, Kazuo, *Klara and the Sun*, Faber and Faber, London, 2021.
 19. McEwan, Ian, *Nutshell*, Random House, London, 2019.
 20. McEwan, Ian, *Machines Like Me*, Random House, London, 2017.

Dopunska:

1. Anderson, Benedict, *Imagined Communities: reflections on the origin and spread of nationalism*, Verso, London, 1991.
2. Ashcroft, W., Griffiths, G., Tiffin, H., in ed., *The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-colonial Literatures*, Routledge, London, 1989.
3. Barthes, Roland, "The Discourse of History", Trans. Stephen Bann. *Comparative Criticism: A Yearbook*. Vol. 3, Ed. E. S. Shaffer. Cambridge UP, Cambridge, 1981
4. Bassnett, Susan, ed., *Studying British Culture: An Introduction*, Rotledge, London, 1997.

5. Bell, Ian A., ed., *Peripheral Visions: Images of Nationhood in Contemporary British Fiction*, University of Wales Press, Cardiff, 1995.
6. Bhabha, Homi K., *The Location of Culture*, Routledge Classics, New York, 1994.
7. Bradbury, Malcolm, *The Modern British Novel*, Penguin Books, London, 1993.
8. Campbell, Neil, Jude Davies and George McKay, eds., *Issues in Americanisation and Culture*, Edinburgh University Press Ltd, Edinburgh, 2004.
9. Childs, Peter, *The Fiction of Ian McEwan (Readers' Guides to Essential Criticism)*, Palgrave Macmillan, London, 2005.
10. Connor, Steven, *The Cambridge Companion to Postmodernism*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
11. Dizdar, Srebren, „Književno stvaralaštvo na engleskom jeziku u globalnom okruženju u 21. stoljeću“, Centar mladih naučnika - Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 3.10. 2016., *Zbornik radova - Savremene tendencije u angloameričkoj književnosti* Crnogorska akademija nauka i umjetnosti - Odjeljenje umjetnosti, Naučni skupovi 147, Knjiga 44, Podgorica, 2018, pp. 17-75.
12. Eagleton, Terry, *The Illusions of Postmodernism*, Blackwell, Cambridge, 2006.
13. Epitropoulos, Mike-Frank G., and Victor Roudometof, eds., *American culture in Europe: Interdisciplinary Perspectives*, Praeger Publishers, Westport, CT, 1998.
14. Head, Dominic, *The Cambridge Introduction to Modern British Fiction, 1950 - 2000*, Cambridge University Press, Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town, Singapore & São Paulo, 2002.
15. Hutcheon, Linda, *A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction*, Routledge, New York and London, 1988, 2005.
16. Hutcheon, Linda, *The Politics of Postmodernism*, (second edition), Routledge, New York and London, 1989, 2003.
17. Jameson, Fredric, *Postmodernism: Or the Cultural Logic of Late Capitalism*, Verso, London and New York, 1991.
18. Kenan, Shlomith Rimmon, *Narrative Fiction*, Routledge, London, 2003.
19. Lee, A. Robert, ed., *Other Britain, Other British: Contemporary Multicultural Fiction*, Pluto Press, London, 1995.
20. Lodge, David, *The Art of Fiction*, Secker and Warburg, London, 1992.
21. Malcolm, David, *Understanding Ian McEwan*, Colombia, South Carolina Press, 2002.
22. Massa, Anna, and Alistair Stead, eds., *Forked Tongues: Comparing Twentieth-Century British and American Literature*, Longman, London and New York, 1994.
23. Morrison, Jago, *Contemporary Fiction*, Taylor & Francis Routledge, London & New York, 2003.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 5 od 5

	24. Pells, Richard, <i>Not Like Us: How Europeans Have Loved, Hated, and Transformed American Culture since World War II</i>, Basic Books, New York, 1997. 25. Rennison, Nick, <i>Contemporary British Novelists</i>, Routledge, Taylor & Francis Group, London & New York, 2005. 26. Stephan, Alexander, ed., <i>The Americanization of Europe: Culture, Diplomacy, and Anti-Americanism after 1945</i>, Berghahn Books, New York & Oxford, 2008. 27. Waugh, Patricia, <i>Metafiction: The Theory and Practice of Self-conscious Fiction</i>, Methuen, London, 1984. Popis preporučene literature obuhvata znatno veći broj naslova od kojih će se tek neki izvori konsultirati u cjelini, a veći dio po pojedinim poglavljima uže vezanih za pojedine tematske jedinice koje će biti tema za diskusiju na predavanjima i seminarima.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIT 717	Naziv predmeta: Britanska drama s kraja dvadesetog stoljeća		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni	Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz I. semestra doktorskog studija i upisan II. semestar I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente/ice s modusima razvoja i trendovima u britanskoj drami nekoliko decenija pred kraj dvadesetog stoljeća. Također je cilj studenti-/cama predočiti žanrovske podvrste i osobenosti dramske i izvedbene književnosti s prostora Velike Britanije te ih detaljnije upoznati sa reprezentativnim djelima značajnih dramatičara i dramatičarki te društvenohistorijskim i kulturološkim kontekstom unutar kog odabrani/e autori/ce djeluju i na koji reaguju.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Okosnica kolegija je period od sedamdesetih do konca devedesetih, u kom se posebna pažnja poklanja dramama Toma Stopparda (<i>Travesties</i>, <i>Arcadia</i>), Alana Ayckbournea (<i>Sisterly Feelings</i>, <i>Body Language</i>), Trevora Griffithsa (<i>The Party</i>, <i>Comedians</i>), Caryl Churchil (<i>Cloud Nine</i>, <i>Top Girls</i>), Sharman Macdonald (<i>When I Was a Girl I Used to Scream and Shout</i>, <i>Brave</i>), Christine Reid (<i>Tea In a China Cup</i>) i Liz Lochhead (<i>Blood and Ice</i>, <i>Mary Queen of Scots Has Her Head Chopped Off</i>). Drugi dio kolegija se bavi predstavnicima tzv. „In-Yer-Face“ teatra: Sarah Kane (<i>Blasted</i>, <i>Pheadra's Love</i>) i Mark Ravenhill (<i>Shopping and F***ing</i>, <i>Handbag: The Importance of Being Someone</i>). Kolegij se također bavi razvojem političke drame i teatra u Velikoj Britaniji nakon Drugog svjetskog rata s posebnim osvrtom na ona djela i autore koji oslikavaju savremenu geopolitičku realnost, poput komada Edwarda Bonda (trilogija <i>The War Plays</i>), Harolda Pintera (<i>One for the Road</i>, <i>Mountain Language</i>), Briana Friela (<i>The Freedom of the City</i>, <i>Translations</i>), Anne Devlin (<i>Ourselves Alone</i>), Caryl Phillipsa (<i>Where There is Darknes</i>, <i>Strange Fruit</i>), Tanike Gupte (<i>Fragile Land</i>), Kay Adshead (<i>Bogus Woman</i>), Timberlake Wertenbaker (<i>Credible Witness</i>) i Rone Munro (<i>Bold Girls</i>). Predavanja daju osvrt i na postmodernističku i feminističku književno-kulturološku teoriju i praksu, ulogu koju su kritičari (posebno Kenan Tynan), teatarski redatelji (poput Petera Brooka i Petera Halla) te alternativni teatri i trupe (npr. Monstrous Regiment) imali na razvoj britanske drame sedamdesetih; potom se dotiču i raznih radionica koje su potpomogle upliv eksperimentalne u tzv. „mainstream“ dramu; razmatra se i TV drama te prikazivanje i propitivanje identiteta, validnosti historije, migracija i (post)kolonijalističkog diskursa, (općih)		

	ljudskih prava i sloboda kao i (stereotipnog) prikazivanja manjinskih kultura i marginaliziranih društvenih grupacija u britanskoj drami koncem dvadesetog stoljeća.																								
Ishodi učenja:	Nakon uspješno okončanog kolegija studentice i studenti će Znanje: 1) prepoznavati savremena djela, autore i osobenosti britanske književnosti dramskog roda u tekstualnom izvorniku i scenskoj i/ili filmskoj adaptaciji 2) definirati, opisivati i klasificirati britansku teatar i dramu; 3) opisivati i diskutirati o društveno-historijskom, literarnom i scenskom kontekstu savremene britanske drame; 4) uočavati i objašnjavati osobenosti razvoja savremene britanske drame, te karakteristične podžanrovske oblike i teme Vještine: 1) razvijati i produbljivati jezičke kompetencije i opće komunikacijske sposobnosti usmenim i pisanim putem 2) integrirati znanje o savremenoj književnosti putem povezivanja saznanja i kombiniranja vještina stečenih na ovom i ostalim književno-kulturološkim i jezičkim kolegijima te primjenom na širi kulturološki kontekst i svakodnevni život Kompetencije: 1) samostalno kritički promišljati djela savremene britanske drame 2) samostalno, objektivno i stručno analizirati savremenu britansku dramsku produkciju 3) znalački prosuđivati o vrijednostima odabranih dramskih djela																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje; SDG 5 – Rodna ravnopravnost; SDG 10 – Smanjenje nejednakosti; SDG 16 – Mir, pravda i snažne institucije																								
Metode izvođenja nastave:	Predavanja frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>učešće studenata u diskusijama na seminarima</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>2.</td><td>prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>seminarski rad</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>4.</td><td>završni (usmeni) ispit</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%	2.	prezentacija	25	25%	3.	seminarski rad	25	25%	4.	završni (usmeni) ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%																						
2.	prezentacija	25	25%																						
3.	seminarski rad	25	25%																						
4.	završni (usmeni) ispit	20	20%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Literatura:	Obavezna:																								

1. odabrana djela autorica i autora navedena u sadržaju kolegija* i
2. Shellard, Dominic, *British Theatre since the War*, Yale University Press, New Haven and London, 2000.
3. Shank, Theodore ed., *Contemporary British Theatre*, Macmillan Press Ltd, London, 1996.
4. Luckhurst, Mary (ed.), *A Companion to Modern British and Irish Drama: 1880–2005*, Malden/Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 2005.
5. Smith, Donald & Horvat, Ksenija, „Twentieth-Century Scottish Drama“ u: Brown, Ian & Riach, Alan (ur.), *The Edinburgh Companion to Twentieth Century Scottish Literature*, Edinburgh University Press, 2009 (str. 61–74).

Dopunska:

1. Fortier, Mark, *Theory/Theatre: An Introduction*, Second Edition, London/New York, Routledge, 2002
2. Sierz, Aleks. *In-Yer-Face Theatre: British Drama Today*, Faber and Faber, London, 2002.
3. Aston, Elaine, *Feminist Views on the English Stage. Women Playwrights 1990-2000 (Cambridge Studies in Modern Theatre)*, CUP, Cambridge, 2003.
4. Angelaki, Vicky (ed.), *Contemporary British Theatre: Breaking New Ground*, Houndmills/New York: Palgrave Macmillan, 2013 (odabrana poglavlja).
5. Aragay, Mireia & Monforte, Enric (ur.), *Ethical Speculations in Contemporary British Theatre*, Houndmills/NY, Palgrave Macmillan, 2014 (odabrana poglavlja).
6. Auslander, Philip, *From Acting to Performance Essays in Modernism and Postmodernism*, London & New York, 1997
7. Case, Sue-Ellen, *Feminism and Theatre*, London & New York, Routledge, 1988 (odabrana poglavlja).
8. Čirić-Fazlija, Ifeta, *Leaping across the Miles: Essays in Contemporary British and American Drama*. Sarajevo: Dobra knjiga, 2019 (odabrana poglavlja).
9. Čirić-Fazlija, Ifeta, *Britanska drama s kraja XX stoljeća (1970 – 2000)*, u pripremi.
10. Bond, Edward, *Hidden Plot: Notes on Theatre and the State*, London, Bloomsbury Methuen Drama, 2000.
11. Brown, Ian, *History as Theatrical Metaphor History, Myth and National Identities in Modern Scottish Drama*, London, Palgrave Macmillan, 2016 (odabrana poglavlja).
12. Stirling, Kirsten, *Bella Caledonia: Woman, Nation, Text*, Rodopi, 2008 (odabrana poglavlja).
13. Crawford, Robert i Anne Varty (ur.), *Liz Lochhead's Voices*, Edinburgh University Press, 2011 (odabrana poglavlja).
14. Tracie, Rachel. *Christina Reid's Theatre of Memory and Identity: Within and Beyond the Troubles*. Palgrave Macmillan, 2018.
15. Gainor, J. E. (ur.), *Imperialism and Theatre: Essays on World Theatre, Drama, and Performance*, London, Routledge, 1995 (odabrana poglavlja).
16. Middeke, Martin, & Schnierer, Peter Paul (ur.), *The Methuen Drama Guide to Contemporary Irish Playwrights*, Methuen Drama, London, 2010 (odabrana poglavlja).

17. Patterson, Micheal, *Strategies of Political Theatre Post-War British Playwrights*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003.
18. Reinelt, J. G., & Roach, J. R., *Critical Theory and Performance*, The University of Michigan Press, 2007 (odabrana poglavlja)
19. Sierz, Alex, *Re-writing the Nation: British Theatre Today*, London: Methuen Drama, 2011.
20. Silverstein, M., ' "Make Us the Women We Can't Be": Cloud Nine and the Female Imaginary', *Journal of Dramatic Theory and Criticism* 8, 2 (Spring), 1994 (str. 7-22).
21. Wooley, Agnes. *Contemporary Asylum Narratives: Representing Migrants in Twenty-first Century*, Houndmills/New York: Palgrave Macmillan, 2014 (odabrana poglavlja).

* Uže preciziran popis primarne i sekundarne literature će se dati na početku semestra. Tamo gdje su navedene dvije drame istog autora ili autorice, radi se o odabiru; isto tako je predviđeno da se šira (dopunska) literatura uglavnom razmatra u odlomcima i/ili odabranim poglavljima.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 675	Naziv predmeta: Spisateljice i slika ženskosti u ruskoj književnosti 20. i 21. stoljeća (diskursnostilistička interpretacija)		
Ciklus: 3.	Godina: 1.	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konzultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan 3. ciklus		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje kandidata/-kinja sa odabranim ruskim spisateljicama (pjesnikinjama i prozaisticama), te sa slikom ženskosti u njihovim djelima. Na teorijskom planu cilj je uvođenje diskursnostilističkog modela (u okviru njega i modela feminističke stilistike), koji pomažu interpretaciji djela tih autorica s obzirom na sociokulturalni i ideološki kontekst. Time se uvodi i treći cilj: pristup ruskoj književnosti na bitno novi način, s obzirom na status književnice kao Drugoga (Druge) u kulturi općenito, pa tako i u ruskoj. Konačno, jedan od ciljeva jeste osposobljavanje kandidata/-kinja za samostalnu interpretaciju slike ženskosti u djelima ruskih autorica.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1. Ruske spisateljice 20. i 21. stoljeća. Najznačajnije spisateljice i/ili spisateljice koje mogu poslužiti kao model za određeni stilski ili žanrovski postupak (od Anne Ahmatove i Marine Cvetajeve, preko Zinaide Gippius i Belle Ahmaduline pa do suvremenih autorica kakve su Ljudmila Petruševskaja, Tatjana Tolstaja, Ljudmila Ulickaja ili Aleksandra Marinina). 2. Slika ženskosti u djelima ruskih književnica. Teorijske osnove: kritička stilistika i feministička stilistika u okviru diskursne stilistike. 3. Opozicija između žena kao stvaralaca i „običnih“ žena kod ruskih književnica: pjesme Marine Cvetajeve Pokušaj ljubomore i Anne Ahmatove Ja ljubav tvoju ne molim). 4. Slika žene čiji je cijeli život u funkciji stvaranja idealnih uvjeta za život i rad svome mužu i porodici općenito (primjer: <i>Sonječka</i> Ljudmile Ulicke). 5. Promišljanje kod ovih autorica vlastite pozicije u kulturi kao izmještene zbog predanosti umjetnosti (npr. stalno insistiranje Cvetajeve na tome da je ona Psiha, duša, ne tijelo, i da je stoga Druga u kulturi koja cijeni ženu ako je „pijačna roba“).		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 2 od 3
---	---

	6. Postmoderna ženska proza (Tolstaja i Ulickaja) , ali i žanrovsko širenje na ranije „trivijalne“ tipove romana kakav je kriminalistički roman, reinterpetiran u postmodernoj književnosti, i sl., gdje dolaze i drugačije slike ženskosti (npr. Marinina ili Doncova). 7. Pristup muške i ženske kritike djelima ruskih spisateljica. Ukazuje se na znakovito miješanje književnih i neknjiževnih kriterija u tim kritikama (npr. Nikolaj Gulj o Cvetajevoj, Lotman o Cvetajevoj i Ahmatovoj).																																				
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/-ice će steći znanje o diskursnoj, feminističkoj i kritičkoj stilistici. Moći će definirati osnovne pojmove i upotrijebiti ih u analizi i interpetaciji. Ppročitat će odabrana djela. Vještine: Studenti/-ice će ovladati vještinama koje će im omogućiti kritičko promišljanje i interpretaciju odabranih djela sa stilističkog aspekta. Kompetencije: Moći će diskursnostilistički interpretirati odabrana djela. Moći će sami odabrati relevantne primjere i pripremiti prezentaciju.																																				
Cilj održivog razvoja (SDG):	Kvalitetno obrazovanje i rodna ravnopravnost.																																				
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (frontalni metod, interaktivna nastava uz power point prezentacije, video, internet). Diskusija. Razgovor o pročitanoj literaturi. Individualni i grupni rad na satu i kod kuće. Samostalna izlaganja studenata/-ica na odabranu temu																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Polusemestralna provjera teorijskog znanja.</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>2.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>3.</td><td>Samostalna prezentacija (izlaganje)</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>4.</td><td>Dolasci i aktivnost na satu</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _100_bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Za 1 studenti/-ice pišu kraći test, a za 2 pišu esej na odabranu temu, za koji se izračunava broj bodova i procent (v. skalu koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procent nosi bodova prema skali ocjenjivanja; • za 3 – prezentaciju – ocjenjuje se tema koju je student izabrao,	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna provjera teorijskog znanja.	20	20	2.	Završni pismeni ispit	30	30	3.	Samostalna prezentacija (izlaganje)	30	30	4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20	5.												Ukupno: _100_bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralna provjera teorijskog znanja.	20	20																																		
2.	Završni pismeni ispit	30	30																																		
3.	Samostalna prezentacija (izlaganje)	30	30																																		
4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20																																		
5.																																					
Ukupno: _100_bodova			100%																																		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	način izlaganja, primjena teorijskog znanja. • Boduju se redovni dolasci na predavanja i aktivnost na satu. • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.
Literatura:	Obavezna: 1. Katnić-Bakaršić, Marina (2012) Između diskursa moći i moći diskursa. Zagreb: Naklada ZORO. 2. Lukšić, Irena (2001) Ruski feminizam i postsovjetska književnost. Kolo, Zagreb, br. 2, ljeto 2001. 3. Medarić, Magdalena (2001) Pišu li žene u suvremenoj Rusiji – „žensko pismo“? (O takozvanoj ženskoj prozi u Rusiji 90-ih godina). Nova Istra. God. 6, sv. XVIII, br. 2-3. Dopunska: 1.Katnić-Bakaršić Marina (2019) Dvije pjesme Marine Cvetajeve i Ane Ahmatove: diskurzivna konstrukcija ženskosti. U: Požgaj Hadži V., Ljubešić M., Zihlerl, J. (ur.) Ususret dijalogu. Zbornik posvećen Mirjani Benjak. Novigrad-Cittanova, Pula, Ljubljana: Muzej – Museo Lapidarium, Novigrad-Vittanova, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Filozofski fakultet, Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 268-280. 2.Saakjanc, Anna (1999) Marina Cvetaeva. Žizn' i tvorčestvo. Moskva: Ellis Lak. . 3. Vojvodić, Jasmina (2012) Tri tipa ruskog postmodernizma. Zagreb: Disput. 4. Mills, Sara. Feminist Stylistics. NAPOMENA: Literatura se po potrebi dalje dopunjava na predavanjima.

Šifra predmeta: DOS LIT 727		Naziv predmeta: Arapski roman 21. stoljeća	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita:10
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz I. semestra doktorskog studija i upisan II. semestar I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet pruža dubinsku analizu savremenog arapskog romana, istražujući kako književni izrazi odražavaju dinamične društvene, političke i kulturne promjene unutar arapskog svijeta. Kroz multidisciplinarni pristup, studenti će steći uvid u ključne autore i djela XXI stoljeća te njihov utjecaj na savremenu arapsku kulturu, književni kanon i globalnu recepciju arapske proze. Poseban naglasak bit će stavljen na kritičku analizu i interpretaciju romana u kontekstu različitih regionalnih književnih tradicija, od Omana i Arapskog zaliva, preko Levanta i Egipta, sve do Magreba, s posebnim fokusom na Alžir i Maroko. Studenti će istražiti dominantne tematske i formalne inovacije, prepoznati zajedničke stilske i narativne obrasce, ali i specifičnosti koje obilježavaju autore različitih generacija.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Fokus ovog kolegija jesu romani iz prve dvije decenije XXI stoljeća, odnosno najrecentnija prozna produkcija u arapskom svijetu. U prvom dijelu, analizirat će se utjecaj aktuelnih klasika savremenog arapskog romana poput Ibrāhīma al-Kūnīja (Libija), Ġamala al-Ġiṭānīya (Egipat), Zakariyye al-Tāmira (Sirija), Sun'ullāha Ibrāhīma (Egipat), Samīhe Harīs (Jordan), Aḥlām Mustaġānimī (Alžir), Ḥude Barakāt (Liban), Bahā' Ṭāhira (Egipat), Ben Sālīma Ḥimmīša (Maroko), Muḥammada Barrāde (Maroko) i drugih. U drugom dijelu predmet analize bit će pisci mlađe generacije poput Ḥaġġi Ġābira (Eritreja), Ḥude Ḥamad (Oman), Sa'ida Hatībīja (Alžir), Ḥuzāme Ḥabāyib (Palestina), Laylā Abū al-'Ulā (Sudan), Hūšank Ūsīja (Sirija), Muḥammada Ḥusnīja 'Alwāna (Saudijska Arabija) i drugih. Posebna pažnja bit će posvećena ženskom pismu na početku XXI stoljeća, romanima „crnih Arapa“, fenomenu „književnosti zatvora“ (adab al-suġūn) i postrevolucionarnim romanima poput Fišīayrovih romana <i>Izlazna vrata</i> i <i>Sve te besmislice</i> , te Nasrallahovog <i>Drugog psećeg rata</i> . Na		

	kraju kolegija bit će ponuđen i sažet pregled najvažnijih kritičara savremenog arapskog romana.
Ishodi učenja:	Znanje: 1. Demonstrirati temeljito poznavanje razvoja arapskog romana u XXI stoljeću, uključujući ključne autore, djela i dominantne tematske i formalne tendencije. 2. Analizirati književni i kulturni kontekst u kojem nastaju savremeni arapski romani, uzimajući u obzir geopolitičke, društvene i historijske faktore. 3. Kritički sagledati međusobne odnose i utjecaje između različitih poetika unutar savremene arapske prozne produkcije. 4. Identificirati ključne koncepte i pristupe u savremenoj književnoj kritici arapskog romana te ih primijeniti u vlastitom istraživačkom radu. Vještine: 1. Interpretirati arapske romane u širem književno-teorijskom i kulturnom okviru, koristeći komparativne, semiotičke i naratološke analize. 2. Primijeniti različite metode književne kritike u analizi specifičnih romana i njihovih autora, uključujući feminističke, postkolonijalne i historijske pristupe. 3. Strukturirano i argumentirano prezentirati vlastita istraživanja u pisanom i usmenom obliku, koristeći akademski stil i odgovarajuće izvore. 4. Evaluirati književne tekstove u svjetlu specifičnih društvenih i političkih konteksta, s posebnim osvrtom na teme poput „književnosti zatvora“ i (post)revolucionarne proze. Kompetencije: 1. Razviti sposobnost neovisnog i originalnog istraživanja savremenog arapskog romana s naglaskom na kritičko čitanje i kontekstualizaciju književnih fenomena. 2. Kreirati teorijski utemeljene i metodološki dosljedne analize arapskog romana, doprinoseći razvoju naučne misli u oblasti arabistike i književnih studija. 3. Samostalno inicirati i voditi akademske rasprave o savremenom arapskom romanu, uključujući evaluaciju novih istraživačkih pristupa i perspektiva. 4. Primijeniti stečeno znanje i analitičke sposobnosti u nastavnom i istraživačkom radu, kao i u širem kulturnom i interdisciplinarnom kontekstu.
Cilj održivog razvoja (SDG):	Kvalitetnoobrazovanje – Osigurati inkluzivno i pravedno kvalitetno obrazovanje te promovirati cjeloživotne mogućnosti učenja za sve. Rodnopravnost – Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke. Mir, pravda i snažne institucije – Promovirati mirna i inkluzivna društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim nivoima

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

Metode izvođenja nastave:	Predavanja frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	učešće studenata u diskusijama na seminarima	30	30%
	2.	prezentacija	30	30%
	3.	seminarski rad kao završni pismeni ispit	40	40%
Ukupno: <u>100</u> bodova				100%
Literatura:	Obavezna: 1. Al-Musawi, Muhsin, <i>The Postcolonial Arabic Novel: Debating Ambivalence</i>, Brill, Leiden, Netherlands, 2003. 2. Bensalim Himiš, <i>Taj Andalužanin</i>, sa arapskog prevela Dragana Đorđević, Geopoetika, Beograd, 2018. 3. Duraković, Esad, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i>, Connectum, Sarajevo, 2005. 4. Džabir, Rebi, <i>Beogradski druzi</i>, Geopoetika, Beograd, 2013. 5. Ġābir, Ĥaġġī, <i>Raġwa sawdā'</i>, Dār al-tanwīr, Kairo, 2018. 6. Ĥabāyib, Ĥuzāma, <i>Ĥamā'il</i>, al-Mua'sassa al-'arabiyya li al-dirāsāt wa al-našr, Bejrut, 2016. 7. Ĥamad Ĥudā, <i>Sindirīlāt Masqat</i>, Dār al-ādāb, Bayrūt, 2016. 8. Ĥaṭībī, Sa'īd, <i>'Arba'ūn 'ām fī 'intizār 'Īzābil</i>, Iḥtilāf, Alžir, 2016. 9. Hatibi, Said, <i>Sarajevsko drvo za ogrjev</i>, Geopoetika, 2024. 10. al-Kūnī, Ibrāhīm, <i>'Anubīs</i>, al-Mua'sassa al-'arabiyya li al-dirāsāt wa al-našr, Bejrut, 2002 11. Naṣrallāh, Ibrāhīm, <i>Ĥarb al-kilāb al-tāniya</i>, al-Dār al-'arabīyya li al-'ulūm nāširūn, Bayrūt, 2016. 12. Šālīḥ, Faḥrī, <i>Fī al-riwāya al-'arabiyya al-ġadīa</i>, al-Dār al-'arabīyya li al-'ulūm nāširūn, Bayrūt, 2009. 13. Shibli, Adania, <i>Sporedan detalj</i>, Buybook, 2022. 14. <i>Savremena književnost Omana: izbor iz poezije, romana i kratke priče</i>, izbor i prijevod Munir Mujić i Mirza Sarajkić, Centar za napredne studije i Filozofski fakultet, Sarajevo, 2017. 15. Tāmir, Zakariyyā, <i>al-Qanfaz</i>, Bayrut, 2005. 16. Ziedan, Youssef, <i>Azazel</i>, s arapskog preveo Daniel Bučan, Ljevak, Zagreb, 2010. Dopunska: 1. Allen Roger, <i>Arabic Novel: An Historical and Critical Introduction</i>, Syracuse University Press, New York, 1995.			

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	2. Ashour, Radwa, Ghazoul, Ferial J. i Reda-Mekdashi, Hasna (ur.), <i>Arab Women Writers: A Critical Reference Guide, 1873-1999</i>, prijevod sa engleskog Mandy McClure, The American University in Cairo Press, Cairo, 2008. 3. Elmarsafy, Ziad, <i>Sufism in the Contemporary Arabic Novel</i>, Edinburgh University Press, UK, 2012. 4. al-Şā'ig, Wiġdān, <i>Şaharzād wa ġiwāya al-sard</i>, al-Dār al-'arabīyya li al-'ulūm nāşirūn, Bayrūt, 2008. * Detaljniji popis primarne i sekundarne literature će se dati na početku semestra.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 745	Naziv predmeta: Italijanski roman prve polovine XX. stoljeća		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan I. semestar I. godine doktorskog studija.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prezentiranje italijanskog romana prve polovine XX. stoljeća, teorijske postavke i glavni predstavnici, te njihova veza sa nekim od najvećih predstavnika evropske književnosti i filozofije, kao što su Joyce, Proust, Kafka, Schopenhauer, Nietzsche, Freud.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Književna i društvena klima u Italiji krajem devetnaestog i početkom dvadesetog stoljeća. Uzroci pojave novog načina pisanja romana, njegove teorijske osnove, pojava neprilagođenog junaka. Najvažniji predstavnici: Svevo, Pirandello, D'Annunzio. Tematiziranje i diskurs o njihovim djelima i pojedinačnim doprinosima razvoju italijanske književnosti u ozračju dekadentizma. Svevo i Joyce, njihov međusobni uticaj. Svevo kao Joyceov lik. Joyce kao Svevov lik. Svevovi likovi u <i>Ljudi iz Dublina</i> . Joyceov uticaj na Svevove novele. Svevo, italijanski Proust. Svevo i Kafka. Poetika humorizma. Kriza individualnog identiteta. D'Annunzijev život kao umjetničko djelo. Lik estete. Zadovoljstvo senzualnosti. Simbolika i profanacija. Mit o nadčovjeku.		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješnog okončanja nastavnog procesa iz ovog predmeta, studenti će biti upoznati sa najvažnijim djelima italijanske književnosti prve polovine XX. stoljeća i književnom kritikom u vezi istih. Vještine: Nakon uspješnog okončanja nastavnog procesa iz ovog predmeta, studenti će biti u stanju precizirati nastanak, razvoj i glavne karakteristike italijanske književnosti prve polovine XX. stoljeća. Kompetencije: Moći će opisati njene glavne karakteristike, te navesti njene glavne predstavnike i njihova djela. Uspješno će moći analizirati ova djela, te pronaći, povezati i opisati glavne karakteristike dekadentizma u njima.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	Povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine iz italijanske književnosti prve polovine XX. stoljeća		

Metode izvođenja nastave:

Oblici podučavanja: frontalni oblik rada, grupni oblik rada, individualni rad, rad u paru;
Metode podučavanja: metoda izlaganja, metoda demonstracije, metoda rada na tekstu.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad		20
2.	Seminarski rad		20
3.	Prisustvo sa aktivnošću		10
4.	Usmena izlaganja		50
Ukupno: _____ bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Seminarski rad sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 seminarski rad na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru, od kojih svaki nosi maksimalnih 20 bodova. Prisustvo sa aktivnošću se ocjenjuje sa maksimalnih 10 bodova. Sedmična izlaganja nose 50 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. D'Annunzio, Gabriele: *Zadovoljstvo*
2. D'Annunzio, Gabriele: *Djevice sa stijena*
3. Svevo, Italo: *Zenova svijest*
4. Svevo, Italo: *Senilnost*
5. Pirandello, Luigi: *Pokojni Mattija Pascal*
6. Pirandello, Luigi: *Iko, niko i sto hiljada*

Dopunska:

1. Baldi, Guido, *Dal testo alla storia, dalla storia al testo*, volume 7, Paravia Bruno Mondadori Editori, Torino, 2000.
2. Cesare Segre, Clelia Martignoni, *Guida alla letteratura italiana*, Edizioni scolastiche Bruno Mondadori, Milano, 1992.
3. Ferroni, Gulio, *Istoriya italijanske književnosti*, Cid, Podgorica, 2005.
4. Mejdanija, Mirza, *Italo Svevo dal naturalismo all'invito al raccoglimento*, Mediterranea, Trieste, 2013.
5. Mejdanija, Mirza, *Italo Svevo od naturalizma do poziva na sabranost*, Mediterranea, Trieste, 2014.
6. Mejdanija, Mirza, *Priča o jednom prijateljstvu i međusobnom književnom uticaju: James Joyce i Italo Svevo*, Sarajevske Sveske, N. 45-46., 2014.
7. Mejdanija, Mirza, *Poetika humorizma u Pirandellovom romanu Pokojni Mattia Pascal*, Radovi Filozofskog fakulteta, 2015.
8. Mejdanija, Mirza, *Poetika esteticizma u D'Annunzijevom romanu Zadovoljstvo*, Sophos, 2018.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	9. Mejdanija, Mirza, <i>Pirandellov lko, niko i sto hiljada kao zaključak poetike humorizma</i>, Sophos, 2019. 10. Mejdanija, Mirza, <i>Lik natčovjeka u D'Annunzijevom romanu Djevice sa stijena</i>, Pismo, 2021.
--	---

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIT 754	Naziv predmeta: Bosna u književno-kulturalnoj reprezentaciji i imaginaciji		
Ciklus: III.	Godina: 1.	Semestar: II.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz I. semestra i upisan II. semestar 1. godine doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente/ice s mogućnostima razumijevanja pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Tema Bosne, kao i njezinih ljudi, odnosno mnogo čega drugog što obuhvata ovaj tematski kompleks, jedna je od najizrazitijih tema cjeline književnog stvaranja, ali i šireg kulturalnog diskursa u Bosni i Hercegovini, što je i sasvim očekivano. No, isto tako, tema Bosne prisutna je i u književno-kulturalnom stvaranju izvan Bosne i Hercegovine, i to ne samo u susjednim književnostima i kulturama, već i u književnostima na drugim, stranim – evropskim i neevropskim jezicima i njihovim kulturama, naročito u pojedinim historijskim razdobljima. Riječ je, dakle, o fenomenima unutarbosanske i izvanbosanske književne i kulturalne reprezentacije i imaginacije Bosne, pri čemu ove pojave bitno oblikuju sliku Bosanaca o njima samima i njihovoj zemlji, ali i sliku drugih o Bosni i njezinim ljudima.		
Ishodi učenja:	Nakon uspješno okončanog kolegija studenti/ce će Znanje: 1. upoznati ses mogućnostima razumijevanja pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama, a u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica; 2. steći uvid u temeljnepojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom		

	stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama, a u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica; Vještine: prepoznavati i definirati karakteristične pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama, a u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica; analizirati i tumačiti karakteristične pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama, a u skladu s pojedinačnim interesima studenata/ica; Kompetencije: usvojiti dublje razumijevanje pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama; prepoznati karakteristične pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama; integrirati znanja o fenomenima reprezentacije i imaginacije u književnosti i kulturi, a posebno s obzirom na pojave reprezentacije i imaginacije Bosne i Hercegovine i njezinih ljudi u književnosti i kulturi, i to kako u književnom stvaranju Bosne i Hercegovine, tako i u književnom stvaranju izvan bosanskohercegovačkog okvira, odnosno u stranim književnostima i kulturama.						
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti						
Metode izvođenja nastave:	Predavanja frontalno, uz korištenje audiovizuelnih i multimedijalnih sredstava te prezentacija; u sklopu seminara studenti se detaljnije upoznaju s relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.						
Metode provjere znanja sa strukturom	Kontinuirano tokom semestra kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja: <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> </table>			R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)				

ocjene:	1.	Učešće u diskusijama i aktivnosti na predavanjima i seminarima	25	25%
	2.	Seminarski rad	50	50%
	3.	Završni (usmeni) ispit – usmena odbrana seminarskog rada	25	25%
	Ukupno: 100 bodova			100%
Literatura:	Primarna literatura:			
	1. Anderson, Benedict, <i>Nacija: zamišljena zajednica (Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma)</i>, prev. Nata Čengić i Nataša Pavlović, Školska knjiga, Zagreb, 1990. 2. Dizdar, Srebren, <i>Između sebe i svijeta: (P)ogledi na teme iz književne i kulturalne prošlosti / historije Bosne i Hercegovine</i>, BZK „Preporod“, Sarajevo, 2019. 3. <i>Kako vidimo strane zemlje: Uvod u imagologiju</i>, prir. Davor Dukić i dr., Srednja Europa, Zagreb, 2009. 4. Kodrić, Sanjin, <i>Književna prošlost i poetika kulture (Teorija novog historicizma u bosanskohercegovačkoj književnohistorijskoj praksi)</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2010. 5. Kodrić, Sanjin, <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012. 6. Kodrić, Sanjin, <i>Bošnjačka i bosanskohercegovačka književnost (Književnoteorijski i književnohistorijski aspekti određenja književne prakse u Bosni i Hercegovini)</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2018. 7. Kodrić, Sanjin, <i>Kako su Bošnjaci vidjeli muslimanski Orijent i evropski Zapad (Kulturalno-imagološke studije iz bošnjačke i bosanskohercegovačke književnosti)</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2018. 8. Kodrić, Sanjin, <i>Studije iz kulturalne bosnistike (Književnoteorijske i književnohistorijske teme)</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2018. 9. <i>Slika drugog u balkanskim i srednjoevropskim književnostima</i>, ur. Miodrag Maticki, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2006. 10. Wachtel, Andrew Baruch, <i>Stvaranje nacije, razaranje nacije: Književna i kulturna politika u Jugoslaviji</i>, prev. Ivan Radosavljević, Bošnjačka asocijacija 33, Sarajevo, 2010.			
Napomena: Primarna literatura predložena je egzemplarno i koristi se selektivno, prema uputama koje će biti predočene studentima/icama prilikom početka nastave i obrade pojedinih nastavih jedinica, a u skladu spojedinačnim interesima studenata/ica.				
Dopunska:				
Dopunska literatura prilagodit će se pojedinačnim interesima studenata/ica i zavisi od odabrane teme seminarskog rada.				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta: DOS LIT 755	Naziv predmeta: : Bosanskohercegovačka književnost za djecu i omladinu od 1945.		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Vježbe:2 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmet <i>Bosanskohercegovačka književnost za djecu i omladinu od 1945.</i> jeste da aktuelizira period u kojem je nastala savremena bosanskohercegovačka književnost za djecu i omladinu. U uvodnim satima studenti (ce) će upoznati temeljne pojmove i poetičke karakteristike književnosti za djecu i omladinu. Na predavanjima će se istaknuti značaj literature za formiranje i razvoj budućeg čitatelja. Cilj je da studenti/ce upoznaju najznačajnije tekstove bosanskohercegovačkih pisaca iz oblasti književnosti za djecu i omladinu.		
Tematske jedinice:	Poezija: Pisci i djela u izboru: -Branko Ćopić -Šukrija Pandžo - Dragan Kulidžan -Nasiha Kapidžić-Hadžić - Velimir Milošević -Alija Hasagić Dubočanin -Ismet Bekrić -Bisera Alikadić - Ivica Vanja Rorić - Šimo Ešić -Mirsad Bećirbašić -Jagoda Iličić.		

Animalistika je u ovom dijelu književnosti zastupljena od samog početka do danas. Svijet životinja kontinuirano se aktuelizira u poeziji, pripovijeci i romanu, ali i u basni, bajci i fantastičnoj priči:

-Ahmet Hromadžić

-Branko Ćopić

-Šukrija Pandžo

-Aleksa Mikić.

Najreprezentativniji autori proze *o djeci*, iako primarno nisu pisali za djecu, započeli su autobiografski diskurs o djetinjstvu koji je teško odvojiti od književnosti za odrasle:

-Andrić, Samokovlija, Kulenović, Selimović.

Tema djetinjstva obilježila je svjetsku književnost, kao posebno važan i inspirativan fenomen sjećanja (Tolstoj, Proust...). Ovakav autobiografski diskurs o djetinjstvu prisutan je i kod bosanskohercegovačkih autora prvo u pripovijetkama, a potom u romanima; Šukrije Pandžo, Alekse Mikića, Branka Ćopića, Alije H. Dubočanina i dr. Svijet „novog djetinjstva“, razbija tradicionalni pripovjedni model, posežući za pripovjednim formama, koje prate i nove teme. Uz već poznate teme; o ljubavi i odrastanju, pitanjima iz svijeta odraslih koja muče mlade, sve više se provlači uticaj savremenih medija i tehnološke promjene, koje određuju život djece i mladih, što je naglašeno u romanima i fantastičnim pričama (Ljubica Ostojić, Alija Isaković, Irfan Horozović).

Svegeneracijska književnost za djecu i omladinu.

Tabu teme u književnosti za djecu i omladinu.

Književnost bosanskohercegovačke dijaspore za djecu i omladinu.

Interferencija usmene književnosti u savremenoj književnosti za djecu i omladinu.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 5

Ishodi učenja:	Znanje: očekuje se da studenti/-ce imaju književnohistorijski uvid u ovaj važan segment književnosti, te mogućnost da lakše kontekstualiziraju i razumijevaju sadašnju produkciju književnosti za djecu i omladinu. Vještine: očekuje se da studenti/-ce nakon položenog ispita iz predmeta <i>Bosanskohercegovačka književnost za djecu i omladinu od 1945.</i> mogu; -samostalno interpretirati, analizirati i sintetizirati književne tekstove ove književne vrste -pravilno tumačiti i analizirati teorijske pojmove u vezi sa književnosti za djecu i omladinu -razvijati sposobnost interpretacije književnih tekstova za djecu i omladinu iz različitih teorijskih pristupa Kompetencije: samostalno kritičko prosuđivati književne tekstove iz ovog dijela književnosti.
Cilj održivog razvoja (SDG):	Studenti i studentice će u samostalnim izlaganjima raspravljati o književnim tekstovima za djecu i omladinu koje potiču na razmišljanje o rodnoj ravnopravnosti. Komparirati roman Mire Gavrana <i>Zaboravljeni sin</i>, sa bosanskohercegovačkom prozom koja potiče na razmišljanje o inkluzivnosti svih oblika različitosti.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminar, konsultacije, seminarski rad. Uz predavanja nastavnika, student/ice će na vježbama učestvovati u radu sa samostalnim izlaganjem na unaprijed dogovorene teme. U toku nastave očekuje se interaktivan odnos s ciljem pripreme za zvanične provjere znanja, kao i sticanje praktičnog iskustva. Za ovo je potrebna redovna pročitanaost književnih tekstova prema unaprijed dogovorenom silabusu i rasporedu.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivno učešće u nastavi, referat 25 bodova Seminarski rad 40bodova Završni test 35 bodova. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: Poezija: Branko Ćopić -Šukrija Pandžo - Dragan Kulidžan

-Nasiha Kapidžić-Hadžić

- Velimir Milošević

-Alija Hasagić Dubočanin

-Ismet Bekrić

-Bisera Alikadić

- Ivica Vanja Rorić

- Šimo Ešić

-Mirsad Bećirbašić

-Jagoda Iličić.

Romani i pripovijetke:

-Ahmet Hromadžić

-Branko Ćopić

-Šukrija Pandžo

-Aleksa Mikić.

Proza o djeci:

-Ivo Andrić

-Skender Kulenović

-Isak Samokovlija.

Fantastična i svremena priča:

Alija Isaković

Ljubica Ostojić

Bosanskohercegovačka dijaspora:

Zulmir Bečević

Alen Mešković

Dopunska:

Crnković, Milan, *Dječja književnost*, Školska knjiga, Zagreb (1982)

Dječija književnost naroda i narodnosti BiH(studija),Veselin Masleša (1990)

Hameršak, Marijana i Dubravka Zima, *Uvod u dječju književnost*, Leykam International, Zagreb (2015)

Hunt, Peter, *International Companion Encyclopedia of Children's Literature*, Routledge, New York and London (2004)

Hunt, Peter, *Understanding children's literature*, Routledge, New York and London,(1999)

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 5 od 5

	Idrizović, Muris, <i>Književnost za djecu u Bosni i Hercegovini</i>, Svjetlost, Sarajevo (1976) Kajan, Ibrahim, <i>Razvojni oblici dječjeg bosanskohercegovačkog romana</i>, Publishing house, Sarajevo (2008) Murtić, Edina, <i>Umjetnost pripovijedanja Branka Ćopića</i>, University Press, Sarajevo (2016)
--	---

Šifra predmeta: DOS LIT 766	Naziv predmeta: Poezija i druge umjetnosti u francuskim avangardama		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita:10
Status: izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz 1. semestra i upisan II semestar I godine doktorskog studije. Nije obavezno poznavanje francuskog jezika.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni premet izučavanja ovog kursa jeste odnos između poezije i drugih umjetnosti, u prvom redu slikarstva i muzike, ali i kinematografije, koja je u neku ruku i pokrenula estetsku revoluciju avangardi početkom dvadesetog vijeka (W. Benjamin). Cilj ovog predmeta, koji je metodološki i estetički više nego što je historijski, odnosi se u prvom redu na elementarna estetička i poetička pitanja (šta je umjetnost? šta je poezija?), te u skladu s tim, i na neke moguće pristupe poeziji francuskih avangardi, počevši od estetike i estetike recepcije, preko poetike, lingvistike i filozofije jezika, te konačno do fenomenologije i <i>kinopoezije</i> (Wall-Romana). U tom svjetlu, proučavanje avangardi nudi mogućnost intermedijalne teorije i kritike, u kojem poezija ovog perioda zauzima najvažnije mjesto.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Nastava iz ovog predmeta podrazumijeva preliminarni historijski pregled perioda francuskih i europskih avangardi u prvoj trećini dvadesetog vijeka, kako u književnosti (Apollinaire, Cendrars, simultanizam, Reverdy, vizuelna poezija, Marinetti, Dada, Breton, Aragon, nadrealizam), tako i u slikarstvu (fovizam, kubizam, futurizam, ekspresionizam, nadrealizam), muzici (Satie), pozorištu, te u filmu (Feuillade, <i>Fantômas</i> , Musidora, Chaplin, Gance, Epstein, Clair), iako se ovaj kurs općenito više bavi utjecajem ovih umjetnosti na poeziju, te dubokim razlozima takve permeabilnosti između različitih „izražajnih medija“. Drugi dio kursa se sastoji u kolektivnom i individualnom analitičkom radu na pjesničkim tekstovima koji su naročiti primjeri takvih intermedijalnih jezičkih eksperimenata, pronalaženju adekvatnih pristupa pojedinim slučajevima, te njihovim različitim tumačenjima, pogotovo u odnosu na pitanja <i>intermedijalnosti</i> , poetičnosti,		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	estetike, ali i jezika, historije te društva, u potrazi za često neuhvatljivim artikulacijama između <i>estetskog</i> i <i>političkog</i> .
Ishodi učenja:	Znanje: Usvojiti različite metodološke i kritičke pristupe avangardnoj poeziji, te shodno tome i teorijske pristupe odnosima između poezije i drugih umjetnosti. Vještine: Tumačenje poezije u svjetlu intermedijalnosti i epistemoloških promjena koje uvode nove tehike i tehnologije. Kompetencije: 1) Interpretirati odnose između estetike i etike, te različite artikulacije lingvističkih, poetičkih i estetičkih problema sa društvenim; 2) Započeti sopstveno istraživanje o odnosima između književnosti i drugih umjetnosti.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje; SDG 10 – smanjenje nejednakosti; i SDG 16 – Mir, pravda i snažne institucije
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i razgovor sa studentima, uz povremeno korištenje multimedijalnih dispozitiva; u sklopu seminara se studenti upoznaju sa tekstovima relevantnim za teme o kojima se govori na predavanjima, te kroz diskusije ili prezentacije koje ih navode da se detaljnije i aktivnije bave određenom temom ili tekstom, grupni i individualni rad. Obavezne konsultacije.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	pismeno (kontinuirana provjera tokom semestra) i završni usmeni razgovor, ili završni spit za studente koji ne zadovolje na prethodnim pismenim provjerama znanja : pismeni i usmeni.
Literatura:	Literatura (izbor): Apoliner, Gijom, <i>Red i pustolovina</i>, izbor, prevod, predgovor i komentari Nikola Bertolino, Beograd, BIGZ, 1974; Sandrar, Blez, <i>Iz celog sveta u srce sveta</i> (ćirilica), prevod i predgovor Mirjana Vukmirović, Beograd, Srpska književna zadruga, 1990; Cendrars, Blaise, <i>Poezija, život, djelo</i>, prijevod i predgovor Tomica Bajsić, Zagreb, Druga priča, 2015; Machiedo, Višnja, <i>Francuski nadrealizam</i>, 2 toma, Zagreb, Konzor, 2002; Merleau-Ponty, Maurice, <i>Fenomenologija percepcije</i>, preveo Anđelko Habazin, Sarajevo, Veselin Masleša i Svjetlost, kolekcija „Logos“, 1990; Merleau-Ponty, Maurice, <i>Le Cinéma et la nouvelle psychologie</i>, Pariz, Gallimard, 2009;

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Benjamin, Walter, <i>Estetički ogledi</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1986; Ransijer, Žak, <i>Politike vremena</i>, Beograd, Edicija Jugoslavija, biblioteka "Sveske" br.2, 2015; Bohn, Willard, <i>Modern visual poetry</i>, University of Delaware Press, 2001; Wall-Romana, Christoph, <i>Cinpoetry: Imaginary Cinemas in French Poetry</i>, New York, Fordham University Press, 2013; Collot, Michel, <i>La poésie moderne et la structure d'horizon</i>, Pariz, PUF, 1989; Fauchereau, Serge, <i>Avant-gardes du XXe siècle arts et littérature 1905-1930</i>, Pariz, Flammarion, 2010. Grupa autora, <i>Francuska književnost 3/1 (od 1857. do 1933.)</i>, uredio Branko Džakula, Sarajevo-Beograd, Svjetlost i Nolit, 1981. Vinja, Vojmir (i dr.), <i>Povijest svjetske književnosti</i>, knjiga 3, uredila Gabrijela Vidan, Zagreb, Mladost, 1982. Compagnon, Antoine, <i>Demon teorije</i>, prevela Morana Čale, Zagreb, AGM, 2007. Internetski izvori: http://www.wiu.edu/Apollinaire/ https://www.ipu.hr/content/zivot-umjetnosti/ZU_78-79-2006_022-032_Benjamin.pdf https://monoskop.org/images/1/1d/Goodman_Nelson_Ways_of_Worldmaking.pdf
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta: DOS LIT 773	Naziv predmeta: Ruska drama kraja 20. i početka 21. vijeka		
Ciklus: III.	Godina: 1.	Semestar: II.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz I. semestra i upisan II. semestar 1. godine doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznati studente/-ice sa odabranim ruskim dramskim autorima i autoricama kraja 20. i početka 21. vijeka i njihovim djelima. Na teorijskom planu cilj je upoznati ih sa poetikom i estetikom ruske „nove“ drame, osobito one s predznakom postmodernistički. Jedan od ciljeva kolegija je upoznati studente/studentice i sa tradicijom i naslijeđem tzv. ruske ženske drame i načinima reprezentacije feminine svijesti u konkretnim djelima ruskih dramskih autorica. Na seminarima studenti/-ce će grupno ili samostalno raditi analize i interpretacije drama i predstava rađenih prema dramskim tekstovima koji se budu obrađivali tokom semestra uz primjenu stečenih znanja. Radit će se poredbene analize i interpretacije dramskih tekstova ruskih i bosanskohercegovačkih autora i autorica prema slobodnom izboru kandidata/kandidatkinja. Cilj je kolegija osposobiti studente/-ice za samostalno promišljanje, analize i interpretacije.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Sociokulturna situacija kraja XX vijeka u Rusiji uticala je i na estetiku teatra i dramaturgije, donijevši značajne promjene. Ovaj period u teatru i dramaturgiji označava se najčešće sintagmom „promjena intonacije“ (rus.: перемена интонации), ili „promjena paradigme“, koja je uslovljena i smjenom generacija. Devedesetih godina XX vijeka u dramaturgiju stupaju novi autori te je ovaj tranzicijski period, u spoju starog i novog, urodio estetskim pluralizmom i višeznačnošću kulturnih pojava. U okviru ovog kolegija studenti/-ce će se upoznati s pojmom „nove drame“ koja uključuje realistička, avangardna i postmodernistička djela s tendencijom ka alternativnim umjetnostima. Upoznat će se sa estetikom i poetikom „nove drame“, kao i sa najvažnijim tokovima savremene ruske dramske književnosti: 1. Naslijeđe i tradicija, poetika realističke drame i nove tendencije (N.		

- Koljada, K. Dragunska i dr.) Drame s napetom intrigom, zanimljivom i dinamičnom radnjom, s orijentacijom na „sirovost i surovost“.
2. Socijalno-egzistencijalni junak i modeli njegova ponašanja (Koljada, O. Bogajev, K. Dragunska i dr. po izboru).
 3. „Marginalni junak“, „junak – žrtva socijalne stvarnosti“ (V. Sigarjov i dr.) Fenomen N. Koljada (N. Lejderman).
 4. Potraga za novim stvaralačkim orijentirima. Nove tendencije (novi likovi i konflikti, novi jezik). Svakodnevica i fantazmagorija. Realno i virtuelno u prostoru dramskog teksta (M. Ugarov, O. Bogajev).
 5. Monologizacija dramske strukture i „toks vijesti“ (J. Griškovec).
 6. Dramska proza (V. Sorokin).
 7. Intertekstualnost i njena uloga u poetici postmoderne drame. Likovi-simulakrumi. Hibridnociatnil ikovi. (Lj. Petruševska).
 8. Dekonstrukcija stilskih i žanrovskih klišeja. Parodiranje i ismijavanje stereotipa „masovnesvijesti“ (V. Sorokin).
 9. Igra sa kanonskim tekstovima (M. Ugarov, Lj. Petruševska). Parodiranje tv talkshowa (D. Prigov).
 10. „Ženska dramaturgija“ (K. Dragunska, O. Muhina, L. Petruševska, N. Sadur i dr. – po izboru).

Studenti/-ce će se također upoznati sa žanrovskim osobenostima savremene dramaturgije:

1. Tendencije ka interaktivnosti drame i komedije, drame i tragikomedije. Tragifarsa.
2. Popularni remake (*Smrt Ilje Iljiča ili Oblom-off* M. Ugarova po romanu A. Gončarova *Oblomov*; *Povratak iz Mrtvog doma* N. Gromova – po Dostojevskom; *Višnjičić* A. Slapovskog – po Čehovljevoj drami *Višnjik*; *Galeb* – B. Akunjin / A. Čehov; *Mistifikacija* – po Gogolju i *Zovite me Pečorin* – po Ljermontovu N. Sadur i dr. – po izboru).
3. Eksperimentalnost savremene drame. Ivan Viripajev – ispitivanje granica žanra: *Kiseonik*: drama i film; Braća Presnjakov: *Igrajući žrtvu*: drama, roman, film.

Ishodi učenja:

Znanje:

Opisati društvene i kulturne pojave ovog perioda. Izvoditi zaključke o općim tokovima unutar povijesnog razvoja ruskog postmodernizma. Opisati i diskutirati društveno-historijski i literarni kontekst savremene ruske drame. Objasniti temeljne karakteristike i specifičnosti razvoja savremene ruske drame. Argumentirano i sustavno pristupati interpretaciji.

Vještine:

Kritički se osvrnuti na odnos prema estetskom pluralizmu i višeznačnosti kulturnih pojava u Rusiji XXI vijeka. Razlikovati specifičnosti sistema „autor – lik – čitatelj“ u drami u odnosu prema lirici i epici. Analizirati sistem likova kao način izražavanja autorske pozicije. Demonstrirati tehniku analize umjetničke strukture dramskog teksta. Odrediti sižejne funkcije likova. Odrediti tip dramskog subjekta u konkretnom dramskom tekstu.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 5

	Kompetencije: Pisati samostalne interpretativne eseje. Analizirati i komentirati književno-teorijske tekstove. Samostalno pristupiti analizi i interpretaciji odabranih dramskih tekstova. Primijeniti stečena teorijska znanja na odabranim dramskim tekstovima. Kritički pristupiti analizi postojećih interpretacija dramskog teksta. U naučnom istraživanju samostalno koristiti metodologiju književnoteorijskih znanja.																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti																								
Metode izvođenja nastave:	Koristi se frontalna metoda u predavanjima; metoda pripovijedanja, objašnjavanja i razgovor – interaktivna metoda. Individualizirani zadaci. Rad u parovima i grupni rad. Kontrastiranje i poredbena metoda. Interdisciplinarni i/ili intermedijalni (gdje je to moguće) pristup analizi i interpretaciji. Diskusija.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta/-ice se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Finalni ispit (usmeni)</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: - Aktivnost tokom semestra (25 bodova – 25% ukupne ocjene): student/-ica postiže bodove za svaku urađenu zadaću, izlaganje ili prezentaciju na određenu temu na satu i učesće u diskusiji. - Prezentacija: Ocjenjuju se struktura i preglednost prezentacije te iskorištenost tehničkih mogućnosti: slike i/ili fotografije, grafički prikazi kao i povezanost slikovnog sadržaja sa tekstom. Ocjenjuje se sadržaj prezentacije, posebno tačnost podataka te pravopisna tačnost. Tekst treba biti sažeto napisan, sadržaj zanimljiv i poticajan. Ocjenjuje se način izlaganja: razgovijetno i razumljivo, primjerene dinamike i intonacije, sadržaj se izlaže vlastitim riječima, s razumijevanjem, logičkim slijedom uz iznošenje primjera ili slikovnih i/ili	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%	2.	Prezentacija	25	25%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnosti tokom semestra (učesće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%																						
2.	Prezentacija	25	25%																						
3.	Seminarski rad	30	30%																						
4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	multimedijalnih ilustracija i objašnjavanje najvažnijih pojmova. Prezentacija treba biti zanimljiva i ne smije biti preduga. • Seminarski rad: prema pravilima akademskog pisanja ocjenjuju se svi relevantni segmenti rada od gramatičke i pravopisne tačnosti do sustavnog i argumentiranog izlaganja ideje te originalnog pristupa temi. Ocjenjuje se struktura rada, metodologija, način citiranja; obim, relevantnost i recentnost literature, kao i tehnika izrade seminarskog rada. • Finalni (usmeni) ispit: izlaganje – prezentacija seminarskog rada. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. <i>Vreme kiseonika. Najnovija ruska drama</i> (2007) Izbor i prevod Novica Antić, predgovor Jovan Ćirilov, pogovor Boško Milin, Zepter Book World, Beograd. 2. Odabrani dramski tekstovi na zvaničnim internet stranicama. 3. Gončarova-Grabovskaja, S. J. (2003) <i>Poetika sovremennoj ruskoj dramy (konec XX – načalo XXI veka)</i>. Državni filološki fakultet, Minsk. 4. Skoropanova, I. (2004) <i>Russkaja postmodernistskaja literatura</i>. Flinta, Nauka, Moskva. 5. Vislova, A. V. (2009) <i>Russkij teatr na slome epoh. Rubezh XX – XXI vekov</i>. Rossijskij institut kul'turologii, Universitetskaja kniga, Moskva. 6. Bašović, A. (2015) <i>Maske dramskog subjekta</i>, Buybook, Sarajevo / Zagreb. 7. Boko, Jasen (2002) <i>Nova europska drama (esej)</i>, u: Kazalište: časopis za kazališnu umjetnost, Vol. V No. 9/10, 2002, str. 158–169. Izvor: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=278467 7. Ibrišimović-Šabić, A (2010) „Otrovani kiseonikom (O nostalgiji i savremenoj ruskoj drami)“, u: <i>Sarajevskesveske</i>, br. 29–30, Mediacentar, Sarajevo, str. 291–301. 8. Ibrišimović-Šabić, A. (2010) „Ruska 'nova drama'“, u: <i>Radovi</i>, Knjiga XIV-XV, Filozofski fakultet, Sarajevo, str.79–91. Dopunska: 1. Vojvodić, Jasmina (2012) <i>Tri tipa ruskog postmodernizma</i>. Disput, Zagreb. 2. <i>Russkaja literatura XX-XXI vekov: problemy teorii i metodologii izuchenija</i> (2004) Moskovskij gosudarstvennyj universitetim. M.V. Lomonosova, Moskva. 3. <i>Novejšaja drama rubeža XX – XXI vekov: Problema dejstvija</i> (2014) VI naučno-praktičeskij seminar, materialy i doklady, pod red. T. V. Žurčevoj, Samarskij univerzitet, Samara.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Образец SP2
	Stranica 5 od 5

	4. Голубкова, Анна (2010) „Женская драматургия Серебряного века: Антология. Составление, вступительная статья и комментарии М. В. Михайловой“.Опубликовано в журнале <i>Знамя</i>, номер 4, 2010. Izvor: https://magazines.gorky.media/znamia/2010/4/zhenskaya-dramaturgiya-serebryanogo-veka-antologiya.html 5. Карпова, Татьяна Николаевна (2013)„Женская драматургия: проблема связей в традиции“. Источник: Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики Тамбов: Грамота, 2013. № 5 (31): в 2-х ч. Ч. I. С. 93-96. ISSN 1997-292X. 6. Мария Михайлова: „Есть ли предыстория у современной женской драматургии? (Женщины-драматурги Серебряного века)“. Izvor: https://www.rulit.me/books/est-li-predystoriya-u-sovremennoj-zhenskoj-dramaturgii-read-443787-1.html 7. Peić Čaldarović,Dubravka (1996)„Teorijski aspekti historije žena iženskihstudija“, u:<i>Radovi</i>, Zavod za hrvatsku povijest, Vol. 29, Zagreb Napomena: U toku semestra uvodit će se dodatna i šira literatura prema nastavnim jedinicama i interesovanjima kandidata/kandidatkinja.
--	---

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIT 783		Naziv predmeta: Elementi tradicije u turskoj književnosti 20. i 21. stoljeća	
Ciklus: III.	Godina: 1.	Semestar: II.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni		Ukupan brojkontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni ispiti iz I. semestra i upisan II. semestar 1. godine doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa tokovima u savremenoj turskoj književnosti koji su se realizirali u dinamičnom odnosu s tradicijom. U sagledavanju elemenata tradicije u turskoj književnosti 20. i 21. stoljeća. Uz to, cilj je osposobiti studente za kritičku interpretaciju modernog turskog književnog diskursa sa aspekta odnosa s književnom tradicijom. Cilj je kolegija osposobiti studente/-ice za samostalno promišljanje, analize i interpretacije.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o razvoju turske književnosti u 20. stoljeću, odnosno pojavi nacionalne književnosti, modernizma u prozi i poeziji, te sociorealistička, tradicionalistička, feministička i postmodernistička stremljenja kod savremenih autora. Također promatra se razvoj nove turske književnosti u dinamičnom odnosu s tradicijom koji se različito realizirao kod pojedinih autora i u određenim periodima. Naime, dok se kod autora iz prve polovice 20. stoljeća (Y. K. Beyatlı, Ahmet Haşim, A.Ş. Hisar, Peyami Safa i dr.) susreće dominacija tradicionalnih formi i koncepta umjetničkog izričaja, kod autora iz druge polovice 20. i početka 21.stoljeća (A.H. Tanpınar, Yaşar Kemal, F. Edgü, O.Pamuk, E.Şafak i dr.) književna tradicija postaje povod stvaralaštvu s kojom se uspostavlja ravnopravan dijalog. Dijalog s tradicijom, posebno itertekstualne relacije bitna su značajka postmoderne turske književnosti. Za razliku od autora iz prve polovine 20. stoljeća kojima je tradicija determinirajući izvor poetskih formi, motiva i vrijednosti, za autore kasnijeg perioda tradicija prestaje biti autoritativni okvir. Tekstovi novijeg perioda nisu ni u kom smislu podeređeni tradiciji već je problematiziraju i s njom uspostavljaju ravnopravan odnos, a determinacija ide u oba smijera. Studenti aktivno sudjeluju u radu – čitaju i analiziraju odabrane tekstove iz literature te postupno samostalno ili grupno kritički interpretiraju različite primjere koji pripadaju pojedinim diskursnim tipovima.		

Ishodi učenja:	Znanje: 1) prepoznavati savremena djela, autore i osobenosti savremene turske književnosti u tekstualnom izvorniku i/ili prijevodu; 2) definirati, opisivati i klasificirati savremenu tursku književnost; 3) opisivati i diskutirati o društveno-historijskom i literarnom kontekstu savremene turske književnosti; 4) uočavati i objašnjavati osobenosti razvoja savremene turske književnosti. Vještine: 1) razvijati i produbljivati jezičke kompetencije i opće komunikacijske sposobnosti 2) integrirati znanje o savremenoj turskoj književnosti putem povezivanja saznanja i kombiniranja vještina stečenih na ovom i ostalim književno-kulturološkim i jezičkim kolegijima te primjenom na širi kulturološki kontekst. Kompetencije: 1) samostalno kritički promišljati djela savremene britanske drame 2) samostalno, objektivno i stručno analizirati savremenu tursku književnost znalački prosuđivati o vrijednostima odabranih djela																								
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost SDG 10 – Smanjenje nejednakosti																								
Metode izvođenja nastave:	Koristi se frontalna metoda u predavanjima; metoda pripovijedanja, objašnjavanja i razgovor – interaktivna metoda. Individulalni zadaci u sklopu seminara na kojima se studenti detaljnije upoznaju sa relevantnim tekstovima vezanim za teme obrađene na predavanjima kroz diskusije i/ili prezentacije koje ih obavezuju na detaljnije i aktivnije bavljenje određenom temom i/ili tekstom, grupni i individualni rad.. Kontrastiranje i poredbena metoda. Interdisciplinarni i/ili intermedijalni (gdje je to moguće) pristup analizi i interpretaciji. Diskusija.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta/-ice se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnosti tokom semestra (učešće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Finalni ispit (usmeni)</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnosti tokom semestra (učešće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%	2.	Prezentacija	25	25%	3.	Seminarski rad	30	30%	4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnosti tokom semestra (učešće u diskusijama, zadaće, prezentacije, izlaganja i sl.)	25	25%																						
2.	Prezentacija	25	25%																						
3.	Seminarski rad	30	30%																						
4.	Finalni ispit (usmeni)	20	20%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	• Aktivnost tokom semestra (25 bodova – 25% ukupne ocjene): student/-ica postiže bodove za svaku urađenu zadaću, izlaganje ili prezentaciju na određenu temu na satu i učešće u diskusiji. • Prezentacija: Ocjenjuju se struktura i preglednost prezentacije te iskorištenost tehničkih mogućnosti: slike i/ili fotografije, grafički prikazi kao i povezanost slikovnog sadržaja sa tekstom. Ocjenjuje se sadržaj prezentacije, posebno tačnost podataka te pravopisna tačnost. Tekst treba biti sažeto napisan, sadržaj zanimljiv i poticajan. Ocjenjuje se način izlaganja: razgovijetno i razumljivo, primjerene dinamike i intonacije, sadržaj se izlaže vlastitim riječima, s razumijevanjem, logičkim slijedom uz iznošenje primjera ili slikovnih i/ili multimedijalnih ilustracija i objašnjavanje najvažnijih pojmova. Prezentacija treba biti zanimljiva i ne smije biti preduga. • Seminarski rad: prema pravilima akademskog pisanja ocjenjuju se svi relevantni segmenti rada od gramatičke i pravopisne tačnosti do sustavnog i argumentiranog izlaganja ideje te originalnog pristupa temi. Ocjenjuje se struktura rada, metodologija, način citiranja, obim, relevantnost i recentnost literature, kao i tehnika izrade seminarskog rada. • Finalni (usmeni) ispit: izlaganje – prezentacija seminarskog rada. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna: Obavezna: 1. Talat S. Halman. <i>A Millennium of Turkish Literature: A Concise History</i>. Syracuse University press. Syracuse, New York 2011. 2. <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> I-IV. Ured. Talât Sait Halman. İstanbul: TC Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları, 2006. 3. Filan, Kerima. Antologija turske priče. Sarajevo: Šahinpašić, 2005. 4. Abadžić Navaey, Azra "Orhan Pamuk i novo čitanje osmanske povijesti". <i>Književna smotra</i>, 173 (2014), 3; 55-63. Dopunska: 1. Abadžić Navaey, Azra "Knjižnica Orhana Pamuka". <i>Književna smotra</i>

: časopis za svjetsku književnost, 49 (2017), 183(1); 69-80

2. Ćatović, A., Nametak, F. *İstanbul Türküsü- Antogija sodobne turške književnosti*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev, 2011.

3. Pamuk, Orhan. *Žena crvene kose*. prev. S. Bakšić i A.Ćatović. Sarajevo: Buybook, 2016.

4. Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Institut za podešavanje vremena*. prev. M. Bačvić. Sarajevo:Buybook, 2011.

Napomena:

U toku semestra uvodit će se dodatna i šira literatura prema nastavnim jedinicama i interesovanjima kandidata/kandidatkinja.